Priloga 4:

»Priloga 4: Tehnološka navodila za integrirano pridelavo sadja in oljk

1 UVOD

Tehnološka navodila so namenjena pridelovalcem sadja in oljk poljščin, ki so vključeni v postopek certificiranja Integrirane pridelave sadja in oljk.

Ukrepi v tehnoloških navodilih so razdeljeni na naslednji način:

- zahteve – pridelovalec mora pri izvajanju integrirane pridelave upoštevati zahteve iz tehnoloških navodil. Če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi neskladje, lahko pridelovalec to neskladje odpravi;
- prepovedi – če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi, da pridelovalec krši prepovedi iz tehnoloških navodil pri izvajanju integrirane pridelave, zavrne izdajo certifikata ali razveljavi že izdani certifikat.

2 KOLOBAR

Zahteve:

- pri napravi nasada jagod je treba upoštevati kolobar. Kolobar je široko zastavljen in raznolik z menjavo družin rastlin in vključevanjem dosevkov oziroma vmesnih posevkov. V petih letih je na isti površini največ 2-krat jagoda kot glavna kultura;
- pri pridelavi jagodičja v inertnih substratih (npr. hidroponsko gojenje) je obvezna pridelava v zaprtem krogotoku.

3 GNOJENJE OZ. PREHRANA RASTLIN

Zahteve:

- če je založenost tal s hranili slabša od razreda optimalne preskrbljenosti tal (stopnja C), se za založno gnojenje (do starosti nasada treh let) lahko porabi največ 250 kg/ha P_2O_5 in 300 kg/ha K_2O na leto;
- vodi se evidence o porabi gnojil;
- gnojiti je treba v skladu z založenostjo tal, ki se določi glede na analizo tal na globini 0-30 cm. Analiza tal se izvede najmanj vsakih 5 let;
- ciljna količina organske snovi v tleh mora biti optimalna glede na tip tal (preglednica 1);
- če se uporabi največji dovoljeni letni vnosa čistega dušika (preglednica 2), je treba skupno količino dušika razdeliti na 2 do 3 obroke, pri čemer en obrok ne sme biti višji od 40 kg N/ha;
- analiza tal na fosfor (P), kalij (K), organsko snov in pH se izvede pred napravo nasada za določanje založenosti tal in v obstoječih nasadih, najmanj 1-krat vsakih pet let in ločeno za vsako značilno talno enoto posebej;
- uporaba do 40 kg/ha dušika za pospeševanje mineralizacije organskih snovi (zastirke) pri sadnih vrstah je dovoljena, če se uporabi zastirka z višjim C:N razmerjem od 18:1 in ta vrednost se ne upošteva pri skupni letni količini dušika;
- dovoljen letni vnos dušika za posamezne sadne vrste je določen v preglednici 2;
- odmerek dušika ne sme presegati vrednosti predpisanih v predpisu, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, kljub temu, da ciljne vrednosti za doseganje največjih pridelkov pri posameznih poljščinah presegajo te vrednosti.

Preglednica 1: Povezava med tipom tal ter optimalno vsebnostjo organske snovi (v %)

TEKSTURA TAL	VSEBNOST ORGANSKE SNOVI (%)		
	NIZKA	OPTIMALNA	VISOKA
Lahka	1	1 – 2,5	2,5
Srednje težka	1,5	1,5 – 2,5	3,5

TEKSTURA TAL	VSEBNOST ORGANSKE SNOVI (%)		
	NIZKA	OPTIMALNA	VISOKA
Težka	2,5	2,5 – 4	nad 4

Preglednica 2: Največji dovoljeni letni vnos dušika (kg/ha) po sadnih vrstah

Sadna vrsta	N (kg/ha)
breskev	105
marelica	105
češnja	105
češplja	105
oljka	105
kaki	90
jablana, hruška*	60 (pri sortah 'Zlati delišes' in 'Gala' 90)
aktinidija	105
oreh	105
leska	90
kostanj	105
jagodičje	55

- pri jablani in hruški se največje dovoljene količine iz preglednice 2 lahko povečajo na največ 105 kg/ha, vendar le ob izpolnjevanju enega od treh pogojev, če je iz rezultatov predhodno opravljene N_{min} analize razvidno pomanjkanje (preglednica 3) ali če je dolžina enoletnega prirastka iz terminalnih brstov manjša od 30 cm ali če je vsebnost organske snovi v tleh nižja od 4 %;

Preglednica 3: Gnojenje z dušikom glede na vrednosti N_{min} metode

N-min vrednost kg/ha	N-mineralizacija	Gnojenje z dušikom kg/ha
pod 30	zmerna dobra	30–50 pod 30
30–50	zmerna dobra	0–30 0
nad 50	zmerna - dobra	0

- pri gnojenju s fosforjem in kalijem je treba upoštevati rezultate analize tal. V primeru, da rezultati analize tal presežejo optimalno stopnjo preskrbljenost (C stopnja) s hranili je treba gnojenje prilagoditi odvzemu hranil s pridelkom (preglednica 4), pri založenosti tal stopnje D se gnoji s

polovičnim odmerkom odvzema s pridelkom, pri založenosti tal stopnje E se gnojenje opusti za obdobje 5 let oz. do naslednje analize tal;

- upoštevati je treba časovne mejnike, znotraj katerih je gnojenje z dušikovimi gnojili prilagojeno. Od 1. marca do 1. septembra ni omejitev, od 1. septembra do 15. oktobra se lahko uporabi največ 40 kg N/ha;

Preglednica 4: Odvzem hranil s povprečnim pridelkom različnih sadnih vrst.

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	Hranila (kg/ha)			
		N	P_2O_5	K_2O	MgO
jablana	40	20	13	60	2
hruška	40	30	10	70	5
češnja	12	26	5	23	2
sliva	20	10	5	42	2
marelica	20	18	9	71	2
breskev	15	15	9	36	2
aktinidija	20	31	11	54	2
malina	15	29	7	26	5
drugo jagodičje	20	37	7	47	4
borovnica	15	21	2	10	1

- ob upoštevanju največjega dovoljenega vnosa in odvzema hranil s pridelkom je treba pri gnojenju upoštevati uveljavljene norme (preglednica 5).

Preglednica 5: Norme za gnojenje različnih sadnih vrst z dušikom, fosforjem, kalijem, magnezijem in borom ob različnih količinah pridelka in optimalno založenih srednje težkih tleh (stopnja C).

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	N (kg/ha)	P_2O_5 (kg/ha)	K_2O (kg/ha)	MgO (kg/ha)	B (mg/kg)
jablana, hruška	< 40	70	35	90	15	0,4
	40 – 50	80	40	110	20	0,5
	> 50	90 (hruške 100)	45	130	25	0,6
sliva	< 20	70	35	65	5	0,4
	20 – 25	90	45	80	10	0,5
	> 25	105	55	95	15	0,6
češnja	< 8	50	25	50	10	0,4
	8 – 12	70	35	65	15	0,5
	> 12	90	45	80	20	0,6
breskev	< 20	60	30	55	10	0,4
	20 – 25	80	40	70	15	0,5
	> 25	90	45	75	20	0,6
marelica	< 10	70	35	60	15	0,4
	10 – 15	90	45	75	20	0,5
	> 15	105	55	90	25	0,5
aktinidija	< 15	40	10	60	5	/
	20	50	15	75	5	/
	> 25	65	20	90	10	/
jagoda	20	55	50	130	/	/
malina	20	55	40	80	/	/
ribez	20	55	40	120	/	/

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	N (kg/ha)	P_2O_5 (kg/ha)	K_2O (kg/ha)	MgO (kg/ha)	B (mg/kg)
robida	20	55	35	65	/	/
ameriška borovnica	15	35	25	60	/	/
kosmulja	17	55	35	80	/	/
oljka	< 4	70	15	80	/	/
	4 – 6	90	25	110	/	/
	> 6	105	30	130	/	/
oreh	15 – 45	75 – 105	15	30	/	/
leska	12 – 36	62 – 86	12	20	/	/
kostanj	10 – 30	80 – 100	10	15	/	/

Prepovedi:

- prepovedana prekoračitev letnega vnosa dušika podanega v preglednici 2, oziroma največje skupne količine 105 kg/ha;
- prekoračitev mejne vrednost letnega vnosa hranil;
- vnos hranil preko oroševalnega namakalnega sistema;
- gnojenje z muljem oziroma kompostom iz komunalnih čistilnih naprav;
- uporaba komposta, ki po kakovosti ne ustreza zakonodaji;
- v obdobju od odpadanja listja do cvetenja sadnega drevja ali do ozelenitve tal v nasadu ni dovoljeno dodajanje mineralnih lahkotopnih dušikovih gnojil, prav tako ni dovoljeno v obdobju od konca junija do jeseni. Izjeme so za češnjo in lesko, dovoljeno je dognojiti po obiranju, vendar v okviru zakonsko predpisanih rokov**,** za oreh, dovoljeno je gnojiti z N od konca marca oziroma od brstenja do konca junija ter za oljko, dovoljeno je gnojiti z N od druge polovice februarja do sredine junija.

4 NAMAKANJE

Zahteve:

- v trajnih nasadih koščičarjev je treba pred postavitvijo namakalnega sistema pridobiti osnovne podatke o lastnostih tal. Treba je narediti mehansko analizo tal, s pomočjo katere se lahko ugotovi količino rastlinam dostopne vode v tleh in določi se maksimalen obrok namakanja. V obdobju namakanja je treba spremljati meteorološke parametre, kot so padavine, temperatura ter vodna bilanca tal;
- treba je voditi evidenco o porabi vode za namakanje;
- za merjenje padavin je treba imeti merilno napravo;
- oskrba z vodo je prilagojena potrebam sadnih rastlin in travne ruše, vremenskim razmeram in tipu tal (preglednica 6,7);
- dodajanje hranil preko namakalnega sistema je možno s kapljičnim namakanjem in mikro razpršilci pod krošnjami. Količina hranil, porabljena pri fertirigaciji se všteje v skupno letno dovoljeno količino hranil.

Prepovedi:

- prepovedana je uporaba prekomernih količin vode, ki bi povzročile izpiranje hranil v globlje plasti tal in podtalnico ter negativno vplivale na kakovost pridelka.

Preglednica 6: Optimalni vnos vode v enkratnem odmerku v nasad glede na teksturo tal.

TEKSTURA TAL		KAPLJIČNO NAMAKANJE IN MIKRORAZPRŠILCI		OROŠEVANJE	
		(mm)	(m^3/ha)	(mm)	(m^3/ha)
Peščena	LAHKA	15	150	35	350

TEKSTURA TAL		KAPLJIČNO NAMAKANJE IN MIKRORAZPRŠILCI		OROŠEVANJE	
		(mm)	(m^3/ha)	(mm)	(m^3/ha)
Ilovnata peščena					
Peščena ilovica					
Peščeno glinasta ilovica	SREDNJE TEŽKA	20	200	45	450
Melj					
Meljasta ilovica					
Ilovica					
Peščena glina	TEŽKA	25	250	55	550
Meljasto glinasta ilovica					
Glinasta ilovica					
Glina					

Preglednica 7: Prikaz povprečne letne bruto norme namakanja za jagode v območju osrednje Slovenije (OS. SLO) in subpanonskem območju (SUBP.).

Način pridelave	Lahka tla		Srednje težka tla		Težka tla	
	OS. SLO	SUBP.	OS. SLO	SUBP.	OS. SLO	SUBP.
Enkrat rodna jagoda	36	307	26	248	24	237
Večkrat rodna jagoda	140	289	101	234	96	222

.

5 OSKRBA TAL V NASADU

Zahteve:

- v vseh nasadih, razen jagodičja in zaščitenih prostorov, je obvezna takojšnja ozelenitev medvrstnega prostora. V medvrstnem prostoru je treba vzdrževati rastlinski pokrov različnih rastlin in v vrstni sestavi pokrova prevladujejo trave. Zaradi zaprtega krogotoka hranil je treba pokošene rastline pustiti v nasadu;
- če je nasad na terasah, je košnja brežin teras obvezna.

Prepovedi:

- širina herbicidnega pasu pod drevesi ne sme presegati ¼ širine medvrstnega prostora (izjema za lupinarje);
- neozelenel medvrstni prostor, izjema so nasadi jagodičja in zaščiteni prostori;
- odvoz pokošenih rastlin iz nasada.

6 REZ

Zahteve:

- vsakoletna prilagojena izvedba rezi (razen v primeru jagodnjaka).

7 STROJNO TEHNIČNI POGOJI

Zahteve:
Za oskrbo nasadov v integrirani pridelavi je nujna naslednja minimalna strojna oprema:

- **pogonski stroji:** traktorji, prilagojeni delovnim razmeram v nasadu in kakovostni izvedbi del;
- **stroji za varstvo nasadov:** traktorski pršilniki, katerih tehnična primernost morata biti potrjena z veljavnim znakom o pregledu naprav za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev. Samo izjemoma je v manjših nasadih alina težko dostopnih delih nasada sadnih vrst in oljk dovoljena uporaba nahrbtnih pršilnikov ali škropilnic. Pri izvajanju varstva z zastrupljenimi vabami in uporabi nahrbtnih pršilnikov ali škropilnic ni omejitev pri velikosti površine. V obeh primerih mora biti postopek dela s strojem vnaprej pripravljen in preverjen pred vsako sezono;
- **stroji za oskrbo vrstnega prostora**: stroji za mehansko obdelavo tal, košnjo in škropilniki za aplikacijo herbicidov;
- **stroji za oskrbo medvrstnega prostora:** mulčerji s stalno ali s spremenljivo delovno širino.

8 MINIMALNI TEHNOLOŠKI UKREPI ZA POSAMEZNE SADNE VRSTE

Zahteve:

- izvajanje rezi in drugih ukrepov, ki zagotavljajo večletno pridelovanje sadja;
- vzdrževanje medvrstnega prostora z minimalno 2- kratnim letnim mulčenjem, razen pri jagodičju in zaščitenih prostorih;
- v pasu pod drevesi rastejo samo nizke rastline;
- izvajanje minimalnega zdravstvenega varstva rastlin.

9 INTEGRIRANO VARSTVO SADNIH VRST IN OLJK

Zahteve:

- redno spremljanje pojava in razvoja škodljivih organizmov;
- pri uporabi FFS je treba upoštevati določbe zapisane na etiketi in v navodilu za uporabo posameznega FFS;
- pri škropljenju je treba uporabiti FFS, ki so dovoljena za uporabo v ekološki pridelavi. Potrebno število tovrstnih škropljenj po posamezni sadni vrsti je navedeno v pregledici 8;
- izvajalec varstva rastlin mora biti ustrezno strokovno usposobljen o rabi FFS, kar se dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanj iz fitomedicine;
- za aplikacijo FFS se uporabljajo tehnično brezhibne in redno pregledane naprave za nanos FFS;
- redno spremljanje pojava in razvoja škodljivih organizmov;
- za zatiranje škodljivih organizmov se izbere metoda varstva rastlin na podlagi lastne presoje in izkušenj ob upoštevanju prognostičnih obvestil Javne službe zdravstvenega varstva rastlin;
- pri odločanju za izvedbo ukrepov varstva rastlin je treba upoštevati pragove škodljivosti za škodljive organizme, če ti pragovi obstajajo;
- s ukrepi je treba zadrževati škodljive organizme pod pragom gospodarske škodljivosti, oziroma le-te kemično zatirati, šele ko je dosežen gospodarski prag škodljivosti;
- upočasniti je treba razvoj odpornosti škodljivih organizmov z menjavanjem pripravkov, ki vsebujejo aktivne snovi z različnimi načini delovanja ter upoštevanjem največjega dovoljenega števila tretiranj in časovni interval med njimi;
- ekološka sredstva se uporabijo samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi. V število škropljenj so všteta tudi sredstva, ki so dovoljena v ekološki pridelavi in so uporabljena kot nadomestilo za FFS, ki vsebujejo a.s., ki je kandidatka za zamenjavo.

Prepovedi:

- uporaba FFS, ki ni skladna s tem pravilnikom;

- prekoračene največje dovoljene mejne vrednosti ostankov FFS ali prisotnost nedovoljene aktivne snovi v odvzetem vzorcu.

UPORABA FFS, KI JIM V LETU PRIDELAVE POTEČE ODLOČBA O REGISTRACIJI ALI BODO NA NOVO REGISTRIRANA PO OBJAVI TEHNOLOŠKIH NAVODIL V SLOVENIJI

Zahteve:

- uporabljajo se FFS, ki so navedena v tej prilogi. Sredstva, ki so navedena v prilogi in jim med letom poteče registracija, pridelovalec lahko uporablja do zaključka rastne dobe, razen v primeru, če drugače ne odredi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin;
- novi FFS, ki se na trgu pojavijo po izdaji te priloge, se lahko v letu registracije uporabljajo skladno s pogoji registracije in navedbami v navodilu za uporabo novega FFS, četudi ti FFS niso navedeni v tej prilogi.

Preglednica 8: Prikaz minimalnega števila škropljenj z aktivnimi snovmi in predlagani FFS, dovoljenimi v ekološki pridelavi ter minimalno število kandidatk za zamenjavo z ostalimi registriranimi aktivnimi snovmi pri različnih sadnih vrstah.

Sadna vrsta	Minimalno število škropljenj s sredstvi – dovoljena v EKO pridelavi in brez FFS, ki vsebuje baker (uporaba samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi)	Predlagani FFS, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi	Minimalno število »kandidatk«, ki jih mora pridelovalec zamenjati z ostalimi dovoljeni aktivnimi snovmi, izven predpisanega seznama.	Seznam 'kandidatk' za zamenjavo
jablana	5	V preglednicah za varstvo jablane pripravki in aktivne snovi označene z zeleno barvo.	3	Chorus 50 WG Chorus forte Difof Score 250 EC Mavita 250 EC Difcor 250 EC Difenzone Duaxo koncentrat Sercadis plus Luna experience Pomax Switch 62,5 WG Geoxe Affirm Affirm opti Shirudu Stomp aqua Pirimor 50 WG

hruška	3	V preglednicah za varstvo hruške pripravki in aktivne snovi označene z zeleno barvo.	1	Score 250 EC Mavita 250 EC Duaxo koncentrat Difol Chorus 50 WG Chorus forte Sercadis plus Luna experience Pomax Switch 62,5 WG Geoxe Pomax Affirm opti Karate zeon 5 CS Shirudo Stomp aqua
breskev/nektarina	3	V preglednicah za varstvo breskev in nektarin so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	1	Affirm Chorus 50 WG Luna experience Mavita 250 EC Pirimor 50 WG Score 250 EC Switch 62,5 WG
marelica	3	V preglednicah za varstvo marelic so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primernega kandidata za zamenjavo.
češnja/višnja	3	V preglednicah za varstvo češenj in višenj so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primernega kandidata za zamenjavo.
sliva/češplja	3	V preglednicah za varstvo sliv in češpelj so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primernega kandidata za zamenjavo.

kaki	0	/	0	Za zatiranje kakijeve listne pegavosti je registriran le pripravek na osnovi difenokonazola, ki pa nima ustreznega nadomestka za zatiranje kakijeve listne pegavosti (*Plurivorosphaerella nawae*), ki bi se lahko uporabljal v ekološki pridelavi.
smokve	0	/	0	Registrirani sredstvi sta že dovoljeni za ekološko pridelavo
jagode	1	**Botector** (Aureobasidium pullulans (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941) (100%) **Amylo-X** (*Bacillus amyloliquefaciens* subsp. *plantarum*, sev D747 (25%)) **Taegro** (Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24 (13%)) **Serenade ASO** (*Bacillus amyloliquefaciens* (former *subtilis*) str. QST 713 (1,4%)) **Prestop** (*Clonostachys rosea* strain J1446 (*Gliocladium catenulatum* strain J1446) (32%)) **Polyversum, Univerzalni fungicid** (*Pythium oligandrum* M1 (25%) **AQ-10** (*Ampelomyces quisqualis* sev AQ10 (58%)) **Vitisan, Karbicure** (kalijev hidrogen karbonat) **Biotip sulfo 800 SC, Thiovit Jet** (žveplo)	1	Zamenjava pripravka **Signum** (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali **Botector** ali **Amylo-X** ali **Polyversum** ali **Univerzalni fungicid** ali **Serenade ASO** (samo na prostem) ali **Taegro** (samo v zaščitenih prostorih)

		Azatin EC (azadirahtin A (2,6%)) **Lepinox Plus** (*Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki* (15%)) **Agree WG** (*Bacillus thuringiensis* var. *aizawai* (50%)) **Laser Plus, Laser 240 SC** (spinosad (spinosin A+spinosin D)) **Naturalis** (*Beauveria bassiana*, sev ATCC 74040 (0,02%)) **Botanigard OD/ WP** (*Beauveria bassiana*, sev GHA) **Položomor bio vaba, Solabiol, Bio Plantela, Ferramol, Naturen bio** (železov (III) fosfat)		
ameriške borovnice	1	**Amylo-X** (*Bacillus amyloliquefaciens* subsp. *plantarum*, sev D747 (25%)) **Taegro** (*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24 (13%)) **Serenade ASO** (*Bacillus amyloliquefaciens* (former *subtilis*) str. QST 713 (1,4%)) **Curatio-žvepleno apnena brozga** (kalcijev polisulfid (apneno žveplo) (38%)) **Biotip sulfo 800 SC, Thiovit Jet, Microthiol special / disperss** (žveplo) **Laser 240 SC, Laser Plus** (spinosad (spinosin A+spinosin D)) **Ovitex** (parafinsko olje (81,7%)) **Celaflor Naturen** (olje navadne ogrščice) **Agree WG** (*Bacillus thuringiensis* var. *aizawai* (50%)) **Lepinox Plus** (*Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki* (15%))	1	Zamenjava pripravka **Signum** (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali **Amylo-X** ali **Serenade ASO** ali **Taegro**
maline	1	**AQ-10** (*Ampelomyces quisqualis* sev AQ10 (58%)) **Vitisan, Karbicure** (kalijev hidrogen karbonat) **Amylo-X** (*Bacillus amyloliquefaciens* subsp. *plantarum*, sev D747 (25%))	1	Zamenjava pripravka **Signum** (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali **Amylo-X**

		Thiovit jet, Biotip Sulfo 800 SC, Microthiol special, Microthiol disperss, Sulfar, Microthiol SC (žveplo) **Agree WG** (*Bacillus thuringiensis* var. *aizawai* (50%)) **Laser 240 SC, Laser Plus** (spinosad (spinosin A+spinosin D)) **Ovitex** (parafinsko olje (81,7%)) **Celaflor Naturen** (olje navadne ogrščice) **Naturalis** (*Beauveria bassiana*, sev ATCC 74040 (0,02%)) **Botanigard WP** (*Beauveria bassiana*, sev GHA)		ali **Taegro** ali **Serenade ASO** (samo na prostem)

10 NAČINI VARSTVA RASTLIN

Uporaba sredstev za kemično redčenje in rastnih regulatorjev

Zahteve:

- dovoljena uporaba sredstva za kemično redčenje in regulacijo rasti, ki so za ta namen registrirana v Republiki Sloveniji.

11 INTEGRIRANO VARSTVO SADJA IN OLJK

Sredstva označena z zeleno barvo so dovoljena v ekološki pridelavi.

Za pridelavo namiznega grozdja se smiselno uporabljajo navodila za integrirano pridelavo vinskega in namiznega grozdja.

11.1 INTEGRIRANO VARSTVO JABLAN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
Jablanov škrlup (*Venturia inaequalis*)	**Higienski ukrep:** pometanje odpadlega listja v medvrstni prostor in mulčenje oz. odstranjevanje listja iz nasada **Neposredne metode varstva:** • Strategija zatiranja v obdobju nevarnosti primarnih okužb temelji na preventivni uporabi kemičnih FFS - fungicidov z daljšim preventivnim delovanjem (kontaktnih, iz skupine anilinopirimidinov, SDHI in strobilurinskih pripravkov). • V primeru ekstremnih vremenskih razmer (listje mokro več kot 48 ur, padlo več kot 25 mm dežja, od zadnjega škropljenje minilo 96 ur in več) imajo prednost pripravki z daljšim kurativnim, sistemičnim delovanjem (IBE-triazoski	Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	Letna količina uporabljenega čistega bakra na istem zemljišču ne sme presegati 4 kg čistega barka na ha - potrebno upoštevati pri št. tretiranj s FFS na osnovi a.s.baker
		Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	ČU 3xL	
			Cuprablau Z 35 WG	3,0 kg/ha	ČU-3xL	
			Cuprablau Z 50 WP·se ne trži	2 kg/ha	ČU 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	pripravki), ki se uporabijo v kombinaciji s kontaktnimi fungicidi. • Informacije o izpolnjenih pogojih za pojav primarnih okužb in jakost le teh so za sadjarske lokacije, ki so vključene v mrežo Agromet dostopne na Agometeorološkem portalu in v prognostičnih obvestilih Javne službe ZVR, ki napove tudi začetek in konec nevarnosti pojava primarnih okužb. • Dolžina presledkov med škropljenji je v času trajanje primarnih okužb je odvisna od vremenske napovedi trajanja in količine padavin ter hitrosti prirasta listne mase (3 do 5 dni). • Po koncu primarnih okužb se v nasadih, kjer so uspešno obvladali primarne okužbe, presledki med škropljenji podaljšajo (do 14 dni,). Dolžina presledka je odvisno od količine padavin. V primeru, ko pade več kot 25 mm dežja, potrebno škropljenje ponoviti pred naslednjimi padavinami. V nasadih, kjer se pojavijo pege na listih se priporoča preventivna uporaba kontaktnih fungicidov pred napovedanimi padavinami oz. na vsakih 7 do 8 dni.	metiram	Polyram DF	2,0 kg/ha	28 dni 3xL	Uporaba za zmanjševanje okužb j. škrlupa, negativen učinek na plenilske pršice. **Zaloge v uporabi do:28.11.2024**
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	60 dni 2xL	Sredstva se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo kaptan, fenoksikarb, cink, baker, apno, z alkalnimi sredstvi ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra.
			Syllit 544 SC **se ne trži**	1,4 L/ha	60 dni 2 xL	
		ciprodinil (anilinopirimidin)	Chorus 50 WG	0,45 kg/ha	21 dni 3xL	
		pirimetanil (anilinopirimidin)	Batalion 450 SC	0,7-1,0 L/ha	28 dni 3xL	
			Pyrus 400 SC	1,0 L/ha	56 dni 3xL	
			Pyramid	0,375 L/višinski m krošnje/ha	28 dni 3xL	
				max. 1,125 L/ha		
			Scala	0,375 L/višinski m krošnje/ha, max. 1,125 L/ha	56 dni 4xL	
			Avalon	1,125 L/ha	56 dni 3x	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Erune 40 SC	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Pretil	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Mythos **se ne trži**	1,5 L/ha	56 dni 4xL **Zaloge v prodaji do: 29.10.2024: Zaloge v uporabi do: 29.10.2025**	
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	42 dni 6xL	- v odmerku 0,75 kg/ha, v 7 dnevnem razmiku, od BBCH 57-72; - v odmerku 0,5 kg/ha, v 5 dnevnem razmiku od (BBCH 73-79). Uporaba aktivne snovi ditianon v jabolkah in hruškah ne sme presegati skupne količine 2625 g aktivne snovi na ha v eni rastni dobi.
			Alcoban	0,75 kg/ha	42 dni 3xL	
		ditianon + kalijevi fosfonati	Delan pro	2,5 L/ha	35 dni 6xL	
		ditianon + pirimetanil	Faban	1,2 L/ha	56 dni 4xL	
		ditianon + ciprodinil	Chorus forte **se ne trži**	2,0 L/10.000 m^2 listne površine max. 3,6 L/ha	35 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
		folpet + difenokonazol	Difol	3,5 L/ha	110 dni 3xL	
		kaptan	Merpan 80 WDG	1,88 kg/ha	28 dni 10xL	
			Captan 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Orthocide 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Scab 80 WG	max.1,9 kg/ha	21 dni 10xL	
			Scab 480 SC	3,13 L/ha	21 dni 10xL	
		kaptan + kalijevi fosfonati	Merplus **se ne trži**	2 L/ha	28 dni 8xL	
		difenokonazol (triazol)	Score 250 EC	0,2 L/ha	21 dni 3x L	Sistemične pripravke na osnovi triazolov, strobilurinov in SDHI pripravke vedno mešamo z dotikalnimi fungicidi.
			Difcor 250 EC	0,2 L/ha	14 dni 3xL	
			Difenzone	0,2 L/ha	21 dni 4xL	
			Mavita 250 EC **se ne trži**	0,2 L/ha	21 dni 3x L	
			Duaxo koncentrat	max. 3,3L/ha	14 dni 3xL	
		tetrakonazol (triazol)	Domark 100 EC	0,4 L/ha	14 dni 2xL	
		mefentriflukonazol (triazol)	Revyona	1,3 L/10.000 m^2 površine listne stene max. 2L/ha	28 dni 2xL	
		difenokonazol+ fluksapiroksat (triazol + SDHI)	Sercadis plus	1,2 L/ha	35 dni 2xL	
		fluksapiroksad (SDHI)	Sercadis	0,25-0,3 L/ha	35 dni 3xL	Uporaba: za zmanjšanje okužb j. škrlupa
		krezoksim-metil (strobilurin)	Stroby WG **se ne trži**	0,2 kg/ha	28 dni 4xL	
		trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG **se ne trži**	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
		boskalid + piraklostrobin	Bellis **se ne trži**	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL	**Zaloge v prodaji do: 31.1.2024** **Zaloge v uporabi do: 31.1.2025**
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1kg/1meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan 5xL	Uporaba: za zmanjševanje okužb j. škrlupa
			Vitisan	2,5 kg/meter višine krošnje (max. 7,5 kg/ha)	1 dan 6xL	
Jablanov škrlup (*Venturia inaequalis*) **Jablanova pepelovka** (*Podosphaera leucotricha*)		žveplo	Cosan	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	Uporaba: za zatiranje jablanove pepelovke in zmanjšanje okužb jablanovega škrlupa
			Kumulus DF	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol disperss	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol special	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Pepelin	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Thiovit Jet	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vindex 80 WG	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Sulfar	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vertipin	7 L/ha	3 dni 12xL	
Jablanova pepelovka (*Podosphaera leucotricha*)	**Neposredne metode varstva:** • Redno odstranjevanje okuženih poganjkov (primarno okužene -v obdobju zimske rezi; redno	žveplo	Azumo WG c	7,5 kg/ha	7 dni 6xL	Vsi pripravki na osnovi žvepla imajo stranski akaricidni učinek in delujejo tako
			Biotip Sulfo 800 SC	6 – 7,5 l/ha	7 dni 8xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	odstranjevanje sekundarno okuženih poganjkov - do konca rasti primarnih poganjkov) • Od brstenja do cvetenja: za zmanjšanje infekcijskega potenciala bolezni uporaba pripravkov na osnovi žvepla v najviše dovoljenih odmerkih (pogoj: T zraka nad 15 °C); od cvetenja naprej: uporaba v nižjih odmerkih • Od fenološke faze rdeči balon do končane rasti primarnih poganjkov: uporabo specifično delujočih fungicidov iz skupine strobilurinov in SDHI pripravkov v času največje nevarnosti primarnih ter času sekundarnih okužb z jablanovo pepelovko.		Pol-sulphur 800 SC	6 – 7,5 l/ha	7 dni 8xL	na škodljive kot koristne pršice.
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha	28 dni 3xL	
		fluksapiroksad	Sercadis	0,25L/ha	35 dni 3xL	
		difenokonazol + fluksapiroksat	Sercadis plus	0,72 L/ha	35 dni 2xL	
		penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	14 dni 3xL	
		mefentriflukonazol	Revyona	1,3 L/10.000 m^2 površine listne s. max. 2L/ha	28 dni 2xL	Uporaba: za zmanjševanje okužb j. pepelovke
		difenkonazol	Duaxo koncentrat	max. 3,3L/ha	14 dni 3xL	
		krezoksim-metil (strobilurin)	Stroby WG **se ne trži**	0,2 kg/ha	28 dni 4xL	
		trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG **se ne trži**	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL	
		boskalid + piraklostrobin	Bellis **se ne trži**	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL	
Mušja pegavost jabolk (*Schizothyrium pomi*)		fludioksonil	Geoxe	max. 0,45 kg/ha	3 dni 2xL	Vsi pripravki, ki se uporabljajo za obvladovanje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
Sajavost jabolk (*Gloeodes pomigena*)	• Z agrotehničnimi ukrepi napada mušje pegavosti in sajavosti ne moremo omiliti. • Skladiščimo samo zdrave plodove, obrane v času tehnološke zrelosti, brez mehanskih poškodb in sončnih ožigov. **Neposredne metode varstva**: • Vsi pripravki, ki so registrirani za zatiranje oz. zmanjševanje okužb skladiščnih bolezni delujejo na mušjo pegavost in sajavost jablan. • Če je zadnja dekada avgusta obilna s padavinami, potrebno opraviti dve škropljenji (upoštevamo karenco!). • Pranje plodov izvedljivo samo, če razpolagamo z ustrezno opremo.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, max 1 kg/ha	3 dni 3xL	skladiščnih bolezni, delujejo na mušjo pegavost (*S. pomi*) in sajavost jabolk (*G.pomigena*). **Banjo:** za zatiranje črnih listnih pegavosti (*Alternaria* spp.)
Alternarijska pegavost (*Alternaria spp.*)		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
		fluazinam	Banjo	0,7 L/ha	60 dni 3x od razvojne faze rožnatih popkov do faze sekundarnega odpadanja plodičev (BBCH 57-73)	
Grenka gniloba jabolk (*Gloeosporium spp.*)		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
Siva plesen (*Botryotinia fuckeliana*)		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG **se ne trži**	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis **se ne trži**	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	2,5 kg/meter višine krošnje	1 dan 6xL	
Navadna sadna gniloba *(Monilinia fructigena)*	**Higienski ukrep:** Odstranjevanje mumij plodov iz nasada. Izvajanje ukrepov, ki zmanjšajo možnosti poškodb plodov (škodljivci, ptiči, veter…) ali poškodb ob obiranju in transportu.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Neposredne metode varstva: • Preventivna uporaba registriranih kemičnih FFS in pripravkov na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo).	pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6 x L	
Cvetna gniloba jablan (*Monilia laxa)*	**Neposredne metode varstva:** • Intenzivno izrezovanje napadenih poganjkov. • Ker na glivo delujejo dotikalni in sistemični fungicidi, ki se jih uporablja za zatiranje škrlupa, so jablane posredno ustrezno zaščitene.					Ker na glivo delujejo dotikalni in sistemični fungicidi, ki jih uporabljamo proti škrlupu, so jablane posredno ustrezno zaščitene.
Gniloba koreninskega vratu (*Phytophthora cactorum*)		Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	15 – 35 g / 100 L vode	1xL	Za uporabo na posamičnih drevesih, za manjše uporabe.
	Agrotehnični ukrepi: • Pri zasnovi nasada se poskrbi za ustrezno zračnost, prepustnost in strukturno tal. • Uredimo odvodnjavanje meteornih vod in poskrbimo, da voda ne zastajanja v kolesnicah. • Sadi se sadike, ki imajo čim višje cepilno mesto ali s posredovalko (pri sorti Topaz) • Pri vzdrževanju negovane ledine se poskrbi, da ne poškodujemo debla. • Redno zatiranje plevelov v vrstnem prostoru, da je koreninski vrat čim manj časa moker. • Pri dosajevanju je potrebno temeljito prezračiti zemljo in dodati veliko organskih gnojil. **Neposredne metode varstva:** • Kemično zatiranje glive s FFS, ki je že okužila deblo navadno ni uspešno. • Okužena drevesa je treba čimprej odstraniti skupaj s koreninami.					
Jablanov rak (*Nectria galligena*)	• Sajenje neokuženih sadik	Cu oksid	Nordox 75 WG	1,6 kg/ha	ČU 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Pri občutljivih sortah (npr. Gala, Braeburn, Jonagold, Zlati delišes, Pinova in Fuji) se izogiba rezi, ki povzroča nastanek velikih ran. **Neposredne metode varstva:** • Intenzivno izrezovanje rakastih vej in premazovanje ran s pasto za celjenje ran. • Jesensko in spomladansko škropljenje s pripravki na osnovi bakra. Sledi uporaba dotikalnih fungicidov za zatiranje škrlupa, ki posredno vplivajo za zatiranje te bolezni. • S kemičnim varstvom na ugodnih legah (višje in vlažne lege) bolezni ne moremo popolnoma preprečiti. •	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha	28 dni 3xL	
Hrušev ožig (*Erwinia amylovora*)	Bakterija *Erwinia amylovora* spada med nadzorovane nekarantenske škodljive organizme za naslednje sadne rastline: jablana, hruška, kutina,. Več o hruševem ožigu je na IVR portalu..					
	Neposredne metode varstva: • Preventivna uporaba bakrovih pripravkov do fenološke faze stadija mišjega ušesca BBCH 00-53. • V času cvetenje: uporaba bakrovih pripravkov ter kemičnih FFS in biotičnih pripravkov, ki so registrirani za zatiranje hruševega ožiga je ob ugodnih vremenskih razmerah za razvoj bakterije	Cu hidroksid + Cu oksiklorid	Badge WG	2,9 kg/ha	ČU 2xL	
		Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	
		Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	0,48 - 2,5 kg/ha	ČU 3x do konca cvetenja, 5 x po cvetenju	
			Cuprablau Z 35 WG	0,27 - 2,5 kg/ha	ČU 4xL	
		Cu oksid	Nordox 75 WG	1- 1,6 kg/ha od BBCH 00 do 53; 0,3 kg/ha od	ČU 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	smiselna le v nasadih, kjer se hrušev ožig redno pojavlja. • Dosledno odstranjevanje okuženih poganjkov.			BBCH 57 - 69		
		fosetil-Al	Aliette flash	3,75 kg/ha.	28 dni 3xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha	28 dni 3xL	
		Bacillus amyloliquefaciens QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	6 x L	
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6 x L	
Jablanov cvetožer (Anthonomus pomorum)	**Neposredne metode varstva:** • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca od fenološke faze začetka brstenja do konca cvetenja (BBCH 51 - 69): – *Stresanje vej - ponjava pod drevesom*: Prag škodljivosti: če se na 100 vej ulovi več kot 20 do 30 hroščkov se lahko pričakuje večjo škodo – *Pregled brstov pod stereo - mikroskopom*: Prag škodljivosti: v nasadu z manjšim cvetnim nastavkom - več kot 20% brstov z vbodi ali več kot 15% brstov z odloženimi jajčeci, v nasadih z obilnim cvetnim nastavkom: prag v obeh primerih višji za 10%. • Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje j. cvetožerja. • Napadu najbolj izpostavljeni nasadi obdani z gozdovi. V oddaljenosti oddaljenih več kot 50 do 80 m od gozda, se stopnja napada značilno zmanjša, zato je zatiranje smiselno le v omenjenem območju.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Čas tretiranja: BBCH 51 - 54
Jabolčna grizlica (*Hoplocampa testudinea*)	**Agrotehnični ukrep:** plitvo obdelovanje tal pod drevesi uniči del bub, ki se nahajajo v tleh.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% max:0,4 kg/ha	14 dni 2xL	
		azadirahtin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
	Neposredne metode varstva: • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivke od fenološke faze stadij balona do konca cvetenja (BBCH 59 - 69):					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	– *Z belimi lepljivimi ploščami (1 plošča 0,2 x 0,3 m / ha)*: Prag škodljivosti: v času od izobešanja ulovimo 20 do 30 osic na posamezno ploščo – *Izvajanje pregledov socvetij in plodičev*: Prag škodljivosti: odložena jajčeca ali poškodbe na več kot 3% plodičev • Pri analizi ulova se upošteva, da je napad osic v nasadu izrazito neenakomeren, zato se lahko jakost napada ne ujema z ulovom na vabe. Zato priporočeno izvajanje pregledov socvetij in plodičev. • Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje j. grizlice v skladu z navodili uporabe. • Za zmanjšanje populacije osic možnost izvajanja biotehnične metode varstva: masovni ulov osic na veliko število belih lepljivih plošč.					
Listne uši na jablanah Zelena jablanova uš (*Aphis pomi*)	**Neposredne metode varstva:** • Varovalno biotično varstvo: vzdrževanje ekoloških niš, setev privabilnih rastlin in izmenično mulčenje v medvrstnem prostoru, kar daje zavetje in hrano koristnim organizmom (muhe trepetalke, parazitske osice, tančičarice, plenilske stenice, polonice…). • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije listnih uši: – *Pregled lesa v fazi mirovanja:* Prag škodljivosti: 25 jajčec na meter pregledanih vejic Ob preseganju praga škodljivosti uporaba oljnih pripravkov v fenološki fazi BBCH 52 - 54 (pogoj: T zraka nad 15 °C)	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 - 0,04% 0,25 - 0,4 kg/ha	14 dni 2xL	
		flonikamid	Teppeki Afinto	0,14 kg/ha	21 dni 3xL	
Mokasta jablanova uš (*Dysaphis plantaginea*) Jablanova uš šiškarica (*Dysaphis devecta*) Jablanova travna uš (*Rhopalosiphum insertum*)		azadirahtin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,4 L/ha	14 dni 1x L	
		spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL **Zaloge v prodaji do:30.10.2024** **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje listnih uši.
		parafinsko olje	Ovitex	20L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2- 3 %	ni potrebna 3xL	
	– *Pregled poganjkov* Preglednica: Pragovi škodljivosti za listne uši					

<table>
<tr><th>ŠKODLJIVI ORGANIZEM</th><th>UKREPI</th><th>AKTIVNA SNOV</th><th>FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO</th><th>ODMEREK</th><th>KARENCA, dovoljeno št. rab</th><th>OPOMBE</th></tr>
<tr><td></td><td colspan="6">
<table>
<tr><th colspan="3">Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov</th></tr>
<tr><td>Listne uši</td><td>Pred cvetenjem</td><td>Po cvetenju</td></tr>
<tr><td>Zelena jablanova uš</td><td>10 do 15 kolonij</td><td>8 do 10 kolonij</td></tr>
<tr><td>Mokasta jablanova uš</td><td>1 do 2 koloniji</td><td>1 do 2 koloniji</td></tr>
<tr><td>Jablanova uš šiškarica</td><td>3 do 5 kolonij</td><td>5 do 8 kolonij (več ko 5 napadenih listov na 100 listov)</td></tr>
<tr><td>Jablanova travna uš</td><td>80 kolonij</td><td></td></tr>
</table>
V juniju prag povečamo za eno do dve koloniji.

• Pred cvetenjem lahko prihaja do prerazmnožitve predvsem mokaste j. uši, ob preseganju praga škodljivosti, v fenološki fazi mišjega ušesca do rdečega balona, uporaba registriranih insekticidov za zatiranje mokaste uši.
• Po cvetenju in v času intenzivne rasti poganjkov ob preseganju praga škodljivosti uporaba registriranih insekticidov za zatiranje listnih uši.
</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Krvava uš
(Eriosoma lanigerum)</td><td rowspan="2">Posredni- preventivni ukrepi:

• Izogibanje nastanka večjih ran na vejah in deblih dreves.
• Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti krvave uši.</td><td>pirimikarb</td><td>Pirimor 50 WG</td><td>max 0,75 kg/ha</td><td>14 dni 1xL</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>spirotetramat</td><td>Movento 100 SC</td><td>1,9 L/ha</td><td>21 dni 2xL

Zaloge v uporabi do: 30.10.2025</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="6">Neposredne metode varstva:

• Spremljanja razvoja, migracije in številčnosti populacije krvave uši:
<u>Prag škodljivosti po cvetenju: 5-8 kolonij na 100 poganjkov (lahko manj, če gre za mlajši nasad in so uši na večletnem lesu ogrodnih vej ter povzročajo velike rakaste rane)</u>

• Pri vzdrževanju naravnega ravnovesja, omejevanju ter zmanjševanju populacije krvave uši ima najpomembnejšo vlogo endoparazitska osica krvavkin najezdnik (Aphelinus mali H.)
• Nalet in številčnost populacije krvavkinega najezdnika v nasadu lahko spremljamo s pomočjo rumenih lepljivih plošč (RLP), ki jih aprila ob koncu cvetenja obesimo v vrste.
• Ob prerazmnožitvi populacije krvave uši strategija zatiranja temeljiti na ravnovesju med kemičnim in biotičnim načinom varstva.
• Zelo pomembno: v nasadu poskušamo ohraniti pojav prve generacije krvavkinega najezdnika, saj ta v poletnem času z razvojem novih generacij eksponentno naraste in pripomore k učinkovitemu zmanjševanju populacije krvave uši.</td></tr>
</table>

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Zato potrebno ob preseganju praga škodljivosti uporabo insekticidov usmeriti v obdobje od druge dekade meseca maja do konca prve dekade junija, ko je populacija krvavkinega najezdnika najmanjša in je hkrati največja migracija krvave uši tako s koreninskega vratu proti krošnji navzgor, kot z vej večletnega lesa na enoletne poganjke.					
Jabolčni zavijač (*Cydia pomonella*)	**Neposredne metode varstva:** • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: – *S feromonskimi vabami* (od fenološke faze intenzivno odpadanje venčnih listov BBCH 67 do zadnje dekade avgusta): <u>Prag škodljivosti: 5 do 7 metuljev/teden/vabo</u> – *Redni pregledi plodov na črvivost*. <u>Prag škodljivosti: prva generacija: 0,3 % črvivih</u> • Zatiranje škodljivca poleg kemične metode varstva, vključuje možnost integracije nekemičnih oz. metod varstva z nizkim tveganjem (biotehniške, biotične, fizikalne). Biotehniška in biotična metoda varstva se lahko izvaja samostojno ali kot dopolnilna metoda varstva. Biotehniška metoda varstva: metoda zbeganja (konfuzija): uporaba feromonskih razpršilcev (dispenzorjev) ali uporaba naprave za razprševanje feromonov. Čas postavitve napove Javna služba ZVR. Biotična metoda varstva: uporaba pripravkov na osnovi virusa granuloze	klorantraniliprol	Coragen	max. 0,27 L/ha	14 dni 2xL	
			Voliam	18 mL/hL - 270 mL/ha		
			Shenzi 200 SC			
		tebufenozid	Mimic	0,06 % oz. 0,9-1 L/ha	14 dni 3xL	
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
		emamektin	Affirm	1 kg/ha/m (max. 4 kg/ha)	7 dni 2xL	
			Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni 2 xL	za zmanjšanje populacije jabolčnega zavijača
		piriproksifen	Harpun	0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha	ČU 2xL	
		spinosad	Laser plus	0,3 L/ha	7 dni 1xL	
		virus granuloze	Carpovirusine	1 L/ha	3 dni 3xL	
			Madex max	50 mL/ha/1meter krošnje	ni potrebna 10XL	
		kodlemon	Rak 3	500 dis./ha	ni potrebna	**Zaloge v uporabi do: 22.7.2025**

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Fizikalna metoda varstva: odstranjevanje črvivih plodov • Ob preseganju praga škodljivost optimalne roke zatiranja jabolčnega zavijača napove Javne službe ZVR, objavljeni so v prognostičnih obvestilih.		Isomate C TT	500 dis./ha	ni potrebna	
			SemiosNET-Codling Moth	2- 2,5 razpršilnika/ ha	ni potrebna	
			Checkmate puffer CM - PRO	2 – 3 enote/ha	ni potrebna	
Listni zavrtači Sadni listni duplinar (*Leucoptera scitella*) Jablanov listni zavrtač *(Stigmella malella)* Sadni listni sitar *(Phyllonorycter blancardela)* Sadni listni zavrtač *(Lyonetia clerkella)*	**Posredni- preventivni ukrepi:** • Uničevaje odpadlega listja. • Strganje debel na katerih prezimujejo bubne zibelke. • Plitvo obdelovanje tal pod drevesi uniči del bub, ki prezimujejo v tleh.	klorantraniliprol	Coragen Voliam Shenzi 200 SC	max 0,27 L/ha 18 mL/hL - 270 mL/ha	14 dni 2xL	Pripravki, ki so registrirani za zatiranje sadnega listnega duplinarja so ustrezni tudi za zatiranje ostalih listnih zavrtačev.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
		azadirahtin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
	Neposredne metode varstva: • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: – *Možnost spremljanja s feromonskimi vabami* (od začetka cvetenja BBCH 60 do konca septembra); ob začetku naraščanja št. ulovov metuljčkov sledi *pregled listov*: Prag škodljivosti: **sadni listni duplinar** in **sadni listni sitar**: 1 do 2 izvrtini na list v času cvetenja ali 1 jajčece na list (pregled listov, ki izraščajo iz brstičev in brstik, jajčeca se najde na spodnji strani listov); **jablanov** in **sadni listni zavrtač**: 2 do 3 rovi na list Listni zavrtači so občasni škodljivci. Gospodarsko najpomembnejši med njimi je sadni listni duplinar. • Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje sadnega listnega duplinarja, ki so ustrezni tudi za zatiranje ostalih listnih zavrtačev.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
Brstni in listni skukači Rjavi šipkov zavijač (*Archips rosana*) Rdeči brstni sukač (*Spilonota ocellana*) Sivi brstni sukač (*Hedya nubiferana*) **Zavijači lupine sadja** Sadni zavijač *(Adoxophyes reticulana)* Rjavi sadni lupinar *(Archips podana)* Pasasti sadni lupinar (*Pandemis heparana*)	**Neposredne metode varstva:** Ločeno zatiranje teh škodljivcev po navadi ni potrebno, saj z insekticidi, ki se uporabljano za zatiranje jabolčnega zavijača posredno zatremo tudi zavijače lupine sadja ter brstne in listne sukače. Več pozornosti in spremljanja je treba nameniti nasadom, kjer se za obvladovanja jabolčnega zavijača uporablja metoda zbeganja kot samostojna metoda. • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: – *Možnost spremljanja s feromonskimi vabami* (od začetka cvetenja BBCH 60 do konca septembra); – *Pregled brstov zgodaj spomladi*: Prag škodljivosti: več kot 5-6% zapredenih brstov ali poganjkov • Ob preseganju praga škodljivosti smiselno zatiranje prezimnih gosenic s kemičnimi FFS in sredstvi na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo). – *Pregled poganjkov in plodičev poleti*: Prag škodljivosti: 3-5% zapredenih poganjkov ali začetne poškodbe na 0,5% plodov.	klorantraniliprol	Coragen Voliam Shenzi 200 SC	max. 0,27 L/ha 18 mL/hL - 270 mL/ha	14 dni 2xL	
		tebufenozid	Mimic	0,06 % oz. 0,9-1 L/ha	14 dni 3xL	
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni 2xL	za zmanjševanje popuacije
		azadirahtin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
		Bacillus thuringhiensis var. *kurstaki*	Delfin WG	0,75 kg/ha	ni potrebna 6 xL	Registrirani tudi za zatiranje **malega zimskega pedica** (*Operophtera brumata*).
			Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna	
		Bacillus thuringiensis var. *aizawai*	Agree	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Ob preseganju praga škodljivosti smiselno zatiranje s sredstvi na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo).					
Ameriški kapar (*Quadriaspidiotus perniciosus*) **Vejičasti kapar** (*Lepidosaphes ulmi*)	**Posredni- preventivni ukrepi:** • Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti kaparjev. • Strganje debel na katerih prezimujejo ličnike - črni ščitek (ameriški k.) in jajčeca pod ščitki samic (vejičasti kapar). **Neposredne metode varstva:** • Izrezovanje napadenih vejic. Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca. – *Pregled lesa v fazi mirovanja*: Prag škodljivosti: v času brstenja: kaparji na več kot 2 do 3% vejic ali prisotnost ščitkov na več kot 1 % plodov v preteklem letu	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL **Zaloge v prodaji do: 30.10.2024** **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
		piriproksifen	Harpun	0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha	ČU 2xL	
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3 x L	
	Ob preseganju praga škodljivosti uporaba oljnih pripravkov v fenološki fazi BBCH 52 - 54 (pogoj: T zraka nad 15 °C) ali pripravka na osnovi piriproksifena do BBCH 59; v obdobju izleganja ličink prve in druge generacije pa uporaba pripravka na osnovi spirotetramata.					
Rdeča sadna pršica (*Panonychus ulmi*)	**Posredni- preventivni ukrepi:** • Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti pršic	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	prelk.(*Tetranychus* sp.), med katere sodi tudi rdeča sadna pršica • Vzdrževane ekoloških niš za plenilske pršice (*Typhlodromus pyri*, *Amblyseius andersoni*…) • Premišljena izbira fungicidov in insekticidov, ki ne prizadenejo naravnih sovražnikov pršic prelk **Neposredne metode varstva:** • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivke – *Pregled lesa v času mirovanja*: Prag škodljivosti: več kot 400 zimskih jajčec na dolžinski meter vejic dve in tri-letnega lesa – *Pregled listov v rastni dobi*: Prag škodljivosti: spremljamo razmerje med pršicami prelkami - rdečo sadno pršico in plenilskimi pršicami (zaželeno je razmerje 1:10, takrat ukrepanje ni potrebno); Število pršic na list: produkt 500 - prag je presežen, ko zmnožek med številom pršic na list in številom dni do obiranja preseže vrednot 500 Na začetku spremljamo pršice na listih v rozetah in kratkih poganjkih (dve in tri-letni les), v juniju na listih sredi poganjka, v juliju na vrhu.		Frutapon	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
			Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2- 3 %	ni potrebna 3 x L	
		klofentezin	Apollo 50 SC	0,4 L/ha	35 dni 1xL	**Zaloge v uporabi do: 11.11.2024**
		acekvinocil	Kanemite SC	0,625 L/ha/m	14 dni 1XL	Stransko delovanje na **jablanovo rjasto pršico (*Aculus schlechtendali*)**.
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	0,33kg/ha/m (max.1,0 kg/ha)	28 dni 1xL	
			Nissorun 250 SC **se ne trži**	0,13L/ha/m, (max. 0,39 L/ha)	28 dni 1xL	
		tebufenpirad	Shirudo (staro ime Masai)	0,5 kg/ha	7 dni 1xL	
		milbemektin	Milbeknock	0,625 l/ha/m	14 dni 2xL	Stransko delovanje na **jablanovo rjasto pršico (*Aculus schlechtendali*)**.
		Beauveria bassiana, sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Osnovni pristop pri zatiranju pršic prelk je vzdrževanje naravnega ravnotežja med njimi in plenilskimi pršicami. • Možnost vnosa plenilskih pršic (*Amblyseius andersoni, Neoseiulus californicus*) oz. njihovih komercialnih produktov za biotično varstvo. • Uporaba oljnih pripravkov oz. kemičnih FFS - akaricidov, le ob preseganju praga škodljivosti.					
Jablanova rjasta pršica (*Aculus schlechtendali*)	• Spremljanje pojava škodljivke: – *vizualni pregledi nasadov*: ravnamo se po napadu v preteklem letu oz. v sezoni smo pozorni na barvo listja (vihanje listov, sprememba barve spodnje strani listov). • Vsi preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri rdeči sadni pršici. • V starejših nasadih te pršice ni potrebno zatirati. V mladih nasadih opravimo škropljenje z akaricidi, če je napadenih več kot 25% poganjkov.					
Jablanova listna hržica (*Dasineura mali*)	• Največ škode povzroča na mladih drevesih, ker zastoj rasti poganjkov otežuje oblikovanje rodnega volumna • Posebej je ne zatiramo. Stranski učinek imajo tudi pripravki, ki jih uporabimo za zatiranje j. grizlice, j. zavijača in uši. • V času poletne razi lahko izrežemo napadene poganjke, preden oranžne žerke druge in tretje generacije, ki sesajo predvsem ob glavni listni žili, zaključijo razvoj in se preselijo v tla, kjer se zabubijo.	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys*)	**Neposredne metode varstva:** Uspešno zatiranje škodljivke je zelo težavno in zahteva integriranje različnih metod varstva rastlin.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05% (max. 0,5 kg/ha)	14 dni 2xL	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2xL	
			Decis 100 EC	0,75 mL/ha	7 dni 1xL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zmanjševanje številčnosti populacije marmorirane smrdljivke.
	• Fizikalni ukrep: med učinkovite ukrepe sodi uporaba protiinsektnih mrež, ki preprečijo stenicam dostop do plodov. Protiinsektne mreže je potrebno namestiti takoj po cvetenju. Za ta namen se uporablja enovrstni in bločni sistem mrež. • Biotični ukrep: možnost vnosa parazitoidne osice *Anastatus bifasciatus* oz. njenega komercialnega produkta.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Kemični ukrep: uporaba insekticidov je upravičena samo v primeru prisotnosti odraslih stenic in ličink v nasadu. Prisotnost le teh ugotovimo z vizualnim pregledom rastlin oz. s spremljanjem ulova na feromonske vabe. Uporaba insekticidov vpliva na zmanjšanje populacije, vendar ne v zadostni meri, da bi popolnoma preprečila škodo na pridelku.					
Glogova bolšica (*Cacopsylla melanoneura)* **Jablanova bolšica** (*Cacopsylla mali*)	Bolšice iz rodu *Cacopsylla* so pomembni prenašalci nekaterih fitoplazem.	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje bošic.
		azadirahtin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
	Neposredne metode varstva: • Sistematično zatiranje teh dveh bolšic je smiselno v nasadih, kjer se opaža povečan obseg pojava metličavost jablane (apple proliferation) - bolezni, ki jo povzroča fitoplazma, ki je kot Candidatus Phytoplasma mali uvrščena med nadzorovane nekarantenske škodljive organizme (NNŠO) za sadilni in razmnoževalni material jablane (*Malus*). Okužuje lahko tudi druge lesnate rastline. • V nasadih, okuženih z metličavostjo, spremljamo prisotnost bolšic z RLP ali vizualnimi pregledi. • Pred brstenjem je zatiranje glogove bolšice upravičeno, če se pri stresanju vej ulovita več kot dve bolšici na vejo. Dovoljeno je uporabiti insekticide, ki imajo delovanje na bolšice in se smejo uporabiti na jablanah. O zatiranju se je potrebno posvetovati s strokovnjaki Javne službe ZVR. • K zmanjševanju populacije bolšic pripomore tudi z odstranjevanje koreninskih izrastkov in zatiranje plevelov. • V jesenskem obdobju, ko so bolezenski znaki jasno vidni, potrebno drevesa odstraniti skupaj s koreninami.					

11.2 INTEGRIRANO VARSTVO HRUŠK

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Hrušev škrlup (*Venturia pyrina*)		Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	Letna količina uporabljenega čistega

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Higienski ukrep: pometanje odpadlega listja v medvrstni prostor in mulčenje oz. odstranjevanje listja iz nasada **Neposredne metode varstva:** • Izrezovanje krastavih vejic. • Strategija zatiranja enaka kot pri jablanovem škrlupu. Le uporaba triazolskih ali SDHI fungicidov pri hruškah manj pogosta, kot pri jablani. • Jakost okužb pred cvetenjem je pri hruški pogosto večja kot pri jablani. • Presledki med škropljenji v aprilu 7 do 10 dni, v maju 10 do 12, nato 12 do 16 dni, odvisno od padavin in stanja okužb v nasadu.		Cuprablau Z 50 WP se ne trži	2 kg/ha	ČU 3xL	bakra na istem zemljišču ne sme presegati 4 kg čistega barka na ha - potrebno upoštevati pri št. tretiranj s FFS na osnovi a.s.baker.
		metiram	Polyram DF	2,0 kg/ha	28 dni 3xL	Uporaba za zmanjševanje okužb h. škrlupa, negativen učinek na plenilske pršice. **Zaloge v uporabi do: 28.11.2024**
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	60 dni 2xL	Sredstva se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo kaptan, fenoksikarb, cink, baker, apno, z alkalnimi sredstvi ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra.
			Syllit 544 SC **se ne trži**	1,4 L/ha	60 dni 2 xL	
		ciprodinil (anilinopirimidin)	Chorus 50 WG	0,45 kg/ha	21 dni 3xL	
		pirimetanil (anilinopirimidin)	Batalion 450 SC	0,7-1,0 L/ha	28 dni 3xL	
			Pyrus 400 SC	1,0 L/ha	56 dni 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Scala	0,375 L/višinski m krošnje/ha, (max. 1,125 L/ha)	56 dni 4xL	
			Avalon	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Erune 40 SC	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Pretil	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Mythos **se ne trži**	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	42 dni 6xL	- v odmerku 0,75 kg/ha, v 7 dnevnem razmiku, od BBCH 57-72. - v odmerku 0,5 kg/ha, v 5 dnevnem razmiku od (BBCH 73-79). Uporaba aktivne snovi ditianon v jabolkah in hruškah ne sme presegati skupne količine 2625 g aktivne snovi na ha v eni rastni dobi.
			Alcoban	0,75 kg/ha	42 dni 3xL	
		ditianon + kalijevi fosfonati	Delan pro	2,5 L/ha	35 dni 6xL	
		ditianon + pirimetanil	Faban	1,2 L/ha	56 dni 4xL	
		ditianon + ciprodinil	Chorus forte **se ne trži**	2,0 L/10.000 m^2 listne površine	35 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
				max. 3,6 L/ha		
		folpet + difenokonazol	Difol	3,5 L/ha	110 dni 3xL	
		kaptan	Merpan 80 WDG	1,88 kg/ha	28 dni 10xL	
			Captan 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Orthocide 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Scab 80 WG	max.1,9 kg/ha oz. 0,63 kg/ha na 1 m višine krošnje	21 dni 10xL	
			Scab 480 SC	3,13 L/ha	21 dni 10xL	
		kaptan + kalijevi fosfonati	Merplus **se ne trži**	2 L/ha	28 dni 8xL	
		difenokonazol (triazol)	Score 250 EC	0,2 L/ha	21 dni 3x L	Sistemične pripravke na osnovi triazolov, strobilurinov in SDHI pripravke vedno mešamo z dotikalnimi fungicidi.
			Mavita 250 EC **se ne trži**	0,2 L/ha	21 dni 3x L	
			Duaxo koncentrat	max. 3,3 L/ha	14 dni 3xL	
		mefentriflukonazol (triazol)	Revyona	1,3 L/10.000 m^2 površine listne stene (max. 2L/ha)	28 dni 2xL	
		difenokonazol+ fluksapiroksat (triazol + SDHI)	Sercadis plus	1,2 L/ha	35 dni 2xL	
		fluksapiroksad (SDHI)	Sercadis	0,25-0,3 L/ha	35 dni 3xL	Uporaba: za zmanjšanje okužb h. škrlupa

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		krezoksim-metil (strobilurin)	Stroby WG **se ne trži**	0,2 kg/ha	28 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis **se ne trži**	0,8 kg/ha	7 dni 3xL	**Zaloge v uporabi do: 31.1.2025**
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1kg/1meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan 5xL	Uporaba: za zmanjševanje okužb h. škrlupa
			Vitisan	2,5 kg/meter višine krošnje max. 7,5 kg/ha	1 dan 6xL	
		žveplo	Cosan	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	Uporaba: zmanjšanje okužb hruševega škrlupa. Vsi pripravki na osnovi žvepla imajo stranski akaricdni učinek in delujejo tako na škodljive kot koristne pršice.
			Kumulus DF	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol disperss	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol special	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Pepelin	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Thiovit Jet	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vindex 80 WG	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Sulfar	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vertipin	7 L/ha	3 dni 12xL	
		fludioksonil	Geoxe	max. 0,45 kg/ha	3 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rjava (stempilijska) gniloba plodov hrušk *Stemphylium sp.* *Pleospora sp.* **Siva plesen** (*Botryotinia fuckeliana*) **Grenka gniloba** (*Gloeosporium spp.*)	Ugodne pogoje za okužbe ustvarja vroče in deževno vreme in vsi dejavniki, ki povzročajo poškodbe plodov. **Neposredne metode varstva:** • Na glivo delno delujejo FFS, ki jih uporabljamo za zatiranje sadne gnilobe.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max. 1 kg/ha)	3 dni 3xL	
		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha (max. 0,75 L/ha)	14 dni 2xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1 kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis **se ne trži**	0,8 kg/ha	7 dni 3xL	
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6xL	
Navadna sadna gniloba *(Monilinia fructigena)*	Higienski ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani. Le za gnitje so hruške bolj občutljive kot jabolka.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha (max. 0,75 L/ha)	14 dni 2xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	karenca ni potrebna; 6 x L	
Gniloba koreninskega vratu (*Phytophthora cactorum*)	Agrotehnični ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	15 – 35 g / 100 L vode	ČU; 1xL	Za uporabo na posamičnih drevesih, za manjše uporabe.
Jablanov rak (*Nectria galligena*)	Ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu oksid	Nordox 75 WG	1,6 kg/ha	ČU; 3xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
Hruševa rja (*Gymnosporangium sabinae*)	• Osnovni dejavnik, ki odloča o obsegu okužb je bližina nekaterih vrst okrasnih brinov, ki so osnovni gostitelji hruševe rje. **Neposredne metode varstva:** • V intenzivnih nasadih v času okužb proti škrlupu uporabimo fungicide, ki so učinkoviti tudi proti tej glivi, zato ločeno zatiranje ni potrebno.	difenkonazol	Duaxo koncentrat	max. 3,3L/ha	14 dni 3xL	
Hrušev ožig (*Erwinia amylovora*)	Glej besedilo pri jablani. Sadjarji se naj poslužujejo strokovnih navodil za ukrepanje, ki so na spletni strani UVHVVR ter na FITO INFO spletni strani, kjer so objavljene napovedi nevarnosti okužb javne službe za varstvo rastlin. V času po cvetenju je treba v skladu z napovedmi nevarnosti okužb redno pregledovati sadovnjake.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu hidroksid + Cu oksiklorid	Badge WG	2,9 kg/ha	ČU 2xL	
		Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	
		Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	0,48 - 2,5 kg/ha	ČU 3x do konca cvetenja, 5x po cvetenju	
			Cuprablau Z 35 WG	0,27 - 2,5 kg/ha	ČU 4xL	
		Cu oksid	Nordox 75 WG	1- 1,6 kg/ha od BBCH 00 do 53; 0,3 kg/ha od BBCH 57 - 69	ČU 3xL	
		fosetil-Al	Aliette flash	3,75 kg/ha	28 dni 3xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care **se ne trži**	1 kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		Bacillus amyloliquefaciens QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	6 x L	
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6 x L	
Navadna hruševa bolšica (*Cacopsylla pyri*)	Bolšice iz rodu *Cacopsylla* so pomembni prenašalci fitoplazem. **Neposredne metode varstva:**	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05%	14 dni 2xL	Pripravke kombiniramo z oljnimi pripravki. Med rastno dobo naj koncentracija le teh
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,018%	14 dni 2xL	
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
		spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Sistematično zatiranje navadne hruševe bolšice je smiselno v nasadih, kjer se opaža povečan pojav bolezni odmiranje hrušk (pear decline), ki jo povzroča fitoplazma '*Candidatus* Phytoplasma pyri'. Organizem je uvrščen na seznam nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov (NNŠO) za sadilni in razmnoževalni material hruške (*Pyrus*) • Pred brstenjem je zatiranje bolšice upravičeno v nasadih, kjer je <u>več kot 3 % dreves okuženih</u> s to fitoplazmo. Nevarnost, da prizadenemo naravne sovražnike je v tem času majhna. Dovoljeno je uporabiti insekticide, ki imajo delovanje na bolšice in se smejo uporabiti na hruški. • <u>Prag škodljivosti: v obdobju pred in takoj po cvetenju: 10% napadenih cvetnih šopov; kasneje: več kot 15 poganjkov od 100 preglednih, napadenih z nimfami prvega in drugega stadija.</u> • Pomembno je, da se uspešno ustavi razvoj prve generacije, proti kateri ukrepamo ob preseženem pragu škodljivosti. • Pozneje se regulacijo prepusti plenilskim stenicam (npr. rodu *Anthocoris*) in drugim naravnim sovražnikom.				**Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	ne preseže 0,25 – 0,35%. Dodajamo lahko tudi močila.V nasadih, kjer se opazi prisotnost karantenske fitoplazme Pear decline (odmiranje hrušk – obvestiti UVHVVR), je smiselno v sodelovanju z Javno službo ZVR za zatiranje navadne hruševe bolšice oblikovati posebno strategijo. Dovoljena je uporaba pripravka na osnovi piretrina. Tretiranje v času pred in med brstenjem.
		piriproksifen	Harpun	0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha	ČU 2xL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje bolšic.
		parafinsko olje	Ovitex	20L/ha ali 2x10 L/ha	ČU 1-2XL	
		Beauveria bassiana, sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna 5xL	Delno zatiranje bošic.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Biotično varstvo: možnost vnosa *Anthocoris nemoralis* – cvetna stenica oz. njenega komercialnega produkta • Čas in izbor pripravkov za zatiranje drugih škodljivcev mora biti prilagojen bolšici in njenim naravnim sovražnikom. • K zmanjševanju populacije bolšic se pripomore tudi z odstranjevanjem koreninskih izrastkov in zatiranjem plevelov. • V jesenskem obdobju, ko so bolezenski znaki jasno vidni, je treba drevesa odstraniti skupaj s koreninami.					
Velika hruševa bolšica (*Cacopsylla pyrisuga*)	**Neposredne metode varstva:** • Načrtno zatiranje je potrebno zgolj v mladih nasadih. • Lahko se pojavi nekoliko pozneje od navadne h. bolšice, zato je pri zgodnjih škropljenjih ne zatremo popolnoma. • <u>Prag škodljivosti: več kot 15 poganjkov od 100 preglednih, napadenih z nimfami prvega in drugega stadija.</u> • Ob preseganju praga škodljivosti se v mesecu maju uporabi enake pripravke kot za zatiranje navadne hruševe bolšice.					Zatiranje enako kot pri navadni hruševi bolšici.
Hruševa grizlica (*Hoplocampa brevis*)	Agrotehnični ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max.0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listne uši na hruškah Mokasta hruševa uš (*Dysaphis piri*) Rjava hruševa uš (*Melanaphis pyrari*us) Hrušev uš šiškarica (*Anuraphis farfare*)	Uši v nasadih hrušk predstavljajo stalne, vendar ne posebej problematične škodljivce. Njihove populacije se povečajo, kadar za zatiranje zavijačev in bolšic uporabljamo le inhibitorje razvoja insektov.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 - 0,04% 0,25 - 0,4 kg/ha	14 dni 2xL	
		flonikamid	Teppeki Afinto	0,14 kg/ha	21 dni 3xL	
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,4 L/ha	14 dni 1x L	
		spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje listnih uši.
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3xL	

Neposredne metode varstva:

- Varovalno biotično varstvo: vzdrževanje ekoloških niš, setev privabilnih rastlin in izmenično mulčenje v medvrstnem prostoru, kar daje zavetje in hrano koristnim organizmom (muhe trepetalke, parazitske osice, tančičarice, plenilske stenice, polonice…).
- Spremljanja razvoja in številčnosti populacije listnih uši:
  - *Pregledi poganjkov*

Preglednica: Pragovi škodljivosti za listne uši

Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov	
Hruševa mokasta uš	1 do 2 koloniji
Rjava hruševa uš	4 do 8 kolonij
Hruševa uš šiškarica	več kot 20 napadenih listov na 100 naključno izbranih listov

Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje listnih uši

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Hrušev zavijač (*Cydia pyrivora*) **Jabolčni zavijač** (*Cydia pomonella*)	• Pri zatiranju skušamo zatreti oba zavijača hkrati. • Neposredne metode varstva enke kot pri zatiranju jabolčnega zavijača pri jablani. Število škropljenj je odvisno od ocene jakosti napada jabolčnega zvijača. Za zatiranje hruševega zavijača bi potrebovali le dve škropljenji. • Ločenih škropljenj za zatiranje zavijačev lupine sadja pri hruškah se ne izvaja.	klorantraniliprol	Coragen	max 0,27 L/ha 18 mL/hL - 270 mL/ha	14 dni 2xL	Večina pripravkov, ki so registrirani za jabolčnega zavijača sočasno deluje tudi na hruševega zavijača.
			Voliam			
			Shenzo 200 SC			
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni 2 xL	za zamnjšanje populacije jabolčnega zavijača
		spinosad	Laser plus	0,3 L/ha	7 dni 1xL	
		virus granuloze	Madex max	50 mL/ha/1meter krošnje	ni potrebna 10XL	
		kodlemon	Rak 3	500 dis./ha	ni potrebna	**Zaloge v uporabi do: 22.7 2025**
			SemiosNET-Codling Moth	2- 2,5 razpršilnika/ha	ni potrebna	
			Checkmate puffer CM - PRO	2 – 3 enote/ha	ni potrebna	
Hrušev brstožer (*Anthonomus piri*)	**Neposredne metode varstva:** • Izrezovanje in odstranjevanje vejic z napadenimi brsti preden ličinka zaključi razvoj. • V večini primerov zatiranje tega škodljivca ni potrebno. Zatira se ga le izjemoma, če se pojavi močan napad več let zapored. • Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca – *Pregledi brstov*: Prag škodljivosti: po obiranju hrušk vbodi samic na več kot 30% brstih oz. po odlaganju jajčec					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Ob preseganju praga škodljivosti uporaba insekticidov registriranih za zatiranje jablanovega cvetožerja. Aplikacija je potrebna le v vrstah, ki so oddaljene 30 do 50 m od gozda.					
Hruševa listna hržica (*Dasineura pyri*)	Največ škode povzroča na mladih drevesih, ker zastoj rasti poganjkov otežuje oblikovanje rodnega volumna	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
	Agrotehnični ukrep: S plitvim obdelovanjem tal pod drevesi spomladi delno prizadenemo bube, ki prezimijo v tleh. **Neposredne metode varstva:** • Med rastno dobo se redno izrezuje močno napadene poganjke in se jih odstrani iz nasada. • Posebej se je ne zatira. Pripravek na osnovi spirotetramata, ki se ga uporabi po cvetenju za zatiranje bolšic in uši, je registriran tudi za zatiranje listnih hržic na hruški. Prva tako imajo stranski učinek tudi pripravki, ki se uporabljajo za zatiranje grizlice.					
Hruševa hržica (*Contarinia pyrivora*)	**Agrotehnični ukrep:** S plitvim obdelovanjem tal pod drevesi se spomladi delno prizadene bube, ki prezimijo v tleh. **Neposredne metode varstva:** Zatiranje enako kot pri hruševi listni hržici.					
Rdeča sadna pršica (*Panonychus ulmi*) **Hruševa rjasta pršica** (*Epitrimerus pyri*) **Hruševa pršica šiškarica** (*Eriophyes pyri*)	Posredni-preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani. Hruševe rjaste pršice in hruševe pršice šiškarice se posebej ne zatira, posredno se nanje vpliva ob zatiranju drugih vrst.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
			Frutapon	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
			Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3 x L	
		klofentezin	Apollo 50 SC	0,4 L/ha	35 dni 1xL	**Zaloge v uporabi do: 11.11.2024**
		acekvinocil	Kanemite SC	0,625 L/ha/m	14 dni 1XL	
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	0,33kg/ha/m (max.1,0 kg/ha)	28 dni 1xL	
			Nissorun 250 SC **se ne trži**	0,13L/ha/m, (max. 0,39 L/ha)	28 dni 1xL	
		tebufenpirad	Shirudo (staro ime Masai)	0,5 kg/ha	7 dni 1xL	
		milbemektin	Milbeknock	0,625 l/ha/m	14 dni 2xL	
		Beauveria bassiana, sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys*)	Neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05% (max. 0,5 kg/ha)	14 dni 2xL	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2xL	
			Decis 100 EC	0,75 mL/ha	7 dni 1xL	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,018%	14 dni 2xL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zmanjševanje številčnosti populacije marmorirane smrdljivke.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Ameriški kapar (*Quadriaspidiotus perniciosus*) **Vejičasti kapar** (*Lepidosaphes ulmi*) **Hrušev rdeči kapar** (*Epidaspis leperii*) **Ostrigasti kaper** (*Quadriaspidiotus ostreaeformis*)	Posredni-preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.					Za zatiranje kaparjev v hruški, uporabimo enake pripravke kot pri jablani.
Hrušev brstožer (*Anthonomus piri*)						Pripravki, ki so registrirani za zatiranje jablanovega cvetožera imajo delovanje tudi na hruševega brstožera.

11.3 INTEGRIRANO VARSTVO BRESKEV IN NEKTARIN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (*Stigmina carpophila*)	Z jesenskimi oziroma predspomladanskimi škropljenji proti breskovi kodravosti se običajno zatira tudi listno luknjičavost koščičarjev.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon se lahko uporablja samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja. Sredstvo na osnovi aktivne snovi fluopiram + tebukonazol se lahko uporabi 2x letno **Kemično zatiranje:** Proti luknjičavost koščičarjev se lahko škropi že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi (spomladi) v fenološki fazi B-C s pripravki na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon se lahko uporablja samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskova kodravost (*Taphrina deformans*)	Pojav bolezni še ni mogoče zanesljivo napovedovati, zato proti njej se škropi preventivno. Prvič se lahko škropi že jeseni, takoj po odpadanju listja, drugič pa proti koncu februarja ali v začetku marca, ko se brsti že napnejo. Obdobje občutljivosti breskev in nektarin na breskovo kodravost lahko traja tudi do 6 tednov po začetku brstenja. Ta čas je odvisen predvsem od temperature in s tem hitrosti odganjanja breskev. Če je v času brstenja vreme deževno, je priporočljivo škropiti še tretjič v fazi tik pred cvetenjem. V tej fazi se lahko uporablja samo še organske fungicide.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	21 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksid	Nordox 75 WG	2,0 kg/ha	ČU	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		dodin	Syllit 400 SC	2,25 L/ha	75 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		dodin	Syllit 544 SC	1,65 L/ha	75 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov škrlup (*Venturia carpophila*)	Breskov škrlup je predvsem bolezen breskev na vlažnejših legah v dolinah. Močno okuženi plodovi so neprimerni za svežo prodajo, kakor tudi za predelavo. Škodo povzroča pri srednje poznih in predvsem poznih sortah breskev. Na zračnih in dvignjenih legah se bolezen običajno ne pojavlja in jo zato ni potrebno zatirati. Take lege so manj primerne za pozne sorte breskev, ker poleti primanjkuje vlage. **Tehnološki ukrepi:** Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezni.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Breskova pepelovka (*Sphaerotheca pannosa* var. *persicae*)	**Tehnološki ukrepi:** Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezni in tudi za kakovost varstva s fungicidi. Poskrbeti je treba za uravnoteženo gnojenje z dušikom. Kemično zatiranje: H kemičnemu zatiranju se zateče šele, ko se pojavijo prvi simptomi bolezni. Preventivno se škropi le zelo občutljive sorte breskev in predvsem nektarink in sicer prvič, ko se breskve slačijo in se ga ponavlja v 12-14 dnevnih presledkih.	močljivo žveplo	Azumo WG	7,5 kg/ha	7 dni	
			Biotip Sulfo 800 SC	6 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Thiovit jet	5,0-7,5 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Cosan	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Kumulus DF	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Microthiol Disperss	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Microthiol Special	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Pepelin	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Sulfar	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Vertipin	5 L/ha	3 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Vindex	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Pol-Sulphur 800 SC	6 L/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od meje brega voda 2. reda
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluksapiroksad	Sercadis	0,15 L/ha	21 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Cvetna monilija (*Monilinia laxa*)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** Občutljive sorte breskev in posebej nektarin se ne sadi na vlažne in zaprte lege. Poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom. Odstranjuje se okužene poganjke in se jih odstrani iz nasada. Pri zimski rezi se odstrani vse mumije plodov iz prejšnje sezone. **<u>Kemično zatiranje:</u>** Breskve in nektarine (samo občutljive sorte) v cvet se tretira največ enkrat z enim od navedenih pripravkov proti koncu cvetenja, ko začnejo odpadati prvi venčni listi.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	330 g na 1m višine krošnje na ha (max 1 kg/ha)	1 dan	Največ 3 krat v eni rastni sezoni. Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum, sev D747	Amylo-X	1,5 – 2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1kg/ha)	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Sadna gniloba (*Monilinia fructigena*)	**Agrotehnični ukrepi:** Poleg ukrepov, ki so navedeni pri cvetni moniliji, se poskrbi za zračnost drevesne krošnje, tako da se odstranjuje odvečne poganjke in bohotivke. Obvezno je odstranjevanje vseh posušenih	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 l/ha (0,2 l na 1 m	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	plodov (mumij) z dreves. Kolikor je mogoče je treba preprečevati nastanek poškodb na plodovih. **<u>Kemično zatiranje:</u>** Sorte breskev in nektarin se lahko škropi od 3 do 4 tedne pred obiranjem in 1 teden oz. 3 dni pred obiranjem z enim izmed navedenih pripravkov glede na predpisano karenčno dobo.			višine krošnje na ha)		pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 l/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 l/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	14 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (*Botryotinia fuckeliana*)
		fenheksamid	Teldor SC 500	1 L/ha	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		fenheksamid	Libreto	1 L/ha	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	400g na 1m višine krošnje na ha (max. 1,2 kg/ha)	1 dan	Največ 3 krat v eni rastni sezoni. Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		boskalid+piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1 m višine krošnje (max. 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Plodova monilija (*Monilinia fructicola*) Napada vse koščičarje, najpogostejša je na breskvah in nektarinah.	Plodova monilija povzroča propadanje cvetov, listov in poganjkov ter gnitje plodov. Cvetovi in listi porjavijo in ne odpadejo takoj, na okuženih poganjkih se pojavijo rjave uleknjene nekroze in razjede, iz katerih se pri koščičarjih izloča smolika. Vrhovi poganjkov se sušijo, propadejo lahko tudi večje veje. Gnili plodovi se jasneje posušijo in zgubajo, nastanejo mumije. Bolezen	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, (max 1 kg/ha)	14 dni 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	lahko povzroči zelo veliko gospodarsko škodo zaradi gnitja plodov v nasadu pred obiranjem ter kasneje v skladišču. Simptomi in prav tako škoda so enaki kot pri navadni sadni gnilobi ali cvetni moniliji, za določitev plodove monilije je zato potrebna laboratorijska analiza. Za preprečevanje gospodarske škode je pomembno izvajanje agrotehničnih, kemičnih, higienskih in drugih ukrepov. **Higienski ukrepi** so zlasti: odstranjevanje mumij ter okuženih poganjkov in vej, ki jih je potrebno odstraniti iz nasada ter zažgati ali globoko zakopati; vzdrževanje zračne krošnje, higiena in razkuževanje skladišč za plodove ter embalaže, orodja in naprav predvsem v času obiranja ter pred naslednjo sezono. **Drugi ukrepi:** Pomembna je tudi optimalna preskrbljenost rastlin s hranili in vodo, izogiba se premočnemu gnojenju z dušikom. Sadi se le neokužen sadilni material, opremljen z rastlinskim potnim listom. Uporaba **kemičnih sredstev** je nujno potrebna. Pri tem je potrebno upoštevati, da je bolje učinkovito tretiranje z veliko porabo vode ob koncu in začetku rastne dobe. Velika poraba vode je potrebna tudi	*Bacillus amyloliquefaciens* subsp. *plantarum*	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. S sredstvom se na isti površini v eni rastni dobi škropi največ 6 krat.
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (*Botryotinia fuckeliana*)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	kasneje pri varstvu plodov (1000-2000 l/ha). Za preprečevanje okužb so nujna preventivna tretiranja s fitofarmacevtskimi sredstvi, in sicer s porabo vode, ki omogoči dobro omočenost krošnje. Zatiranje breskove kodravosti v času brstenja ter po odpadanju listja z bakrovimi pripravki zavira tudi razvoj plodove monilije. Tretiranja se opravlja v času trdenja koščice in v času pred obiranjem v skladu z registracijo uporabljenih sredstev. Ključna škropljenja za preprečevanje okužb so v času brstenja, trdenja koščice, v času rasti plodičev in v jesenskem času. Pomembno je preprečevati poškodbe plodov zaradi žuželk ali mehanskih dejavnikov in ukrepati v roku 12 ur po eventualnem viharju ali toči. Pripravka je treba menjavati zaradi nevarnosti nastanka odpornosti.					
Bolezni lesa **Ožig breskove skorje** (*Fusicoccum amygdali*) **Breskov rak** (*Cytospora* sp.)	**Agrotehnični ukrepi:** Sprotno odstranjevanje in sežiganje vseh okuženih vejic ali debelejših vej. Iz okuženih nasadov tudi sicer se odstrani ves les in se ga zažge. Občutljive sorte se ne sadi na zelo vlažne lege. S primerno poletno rezjo je treba povečati zračnost krošnje. Poskrbeti za skladno gnojenje z dušikom, da se prepreči prekomerno rast in občutljivost za te bolezni. Če so nastale poškodbe lesa zaradi	ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	naravnih (toča, veter, škodljivci) ali drugih dejavnikov (obrezovanje) je treba tak nasad čim prej poškropiti z ustreznim fungicidom, z namenom razkuževanja ran, če to dovoljuje karenca.					
BAKTERIOZE **Breskova bakterijska pegavost** (*Xanthomonas arboricola* pv. *pruni*)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** Na območjih, kjer je bolezen ugotovljena je priporočljivo saditi le sorte, ki so na bolezen odporne ali malo občutljive. V novih nasadih se sadi le sadilni material, ki je preverjeno zdrav. Iz okuženih nasadov se odstrani ves les in ga zažgemo. Stransko delovanje na bakterijske bolezni pa imajo bakrovi pripravki, s katerimi se zatira druge glivične bolezni na breskvah in nektarinah. **<u>Kemično zatiranje:</u>** Tretira se v fenoloških fazah od BBCH 10 (odganjanje listov) do BBCH 89 (zrelost plodov)	*Bacillus amyloliquefaciens* subsp. *plantarum*	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
Siva breskova uš (*Myzus persicae*) **Zelena breskova uš** (*Myzus varians*) **Črna breskova uš** (*Brachycaudus persicae*) **Rjava breskova uš**	Zatiranje je upravičeno samo, če je presežen prag škodljivosti. Najprimernejši čas za pregled in zatiranje je takoj po cvetenju. **Prag škodljivosti:** <u>Siva breskova uš:</u> 3 % naseljenih brstov pred cvetenjem, oziroma 7 % napadenih poganjkov po cvetenju. Za nektarine je tudi po cvetenju prag škodljivosti 3 %;	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Teppeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
(*Brachycaudus schwartzi*) **Medena breskova uš** (*Hyalopterus amygdali*)	Zelena breskova uš: 10% napadenih poganjkov; Črna breskova uš, rjava breskova uš: 7% napadenih poganjkov Medena breskova uš: navzočnost	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025-0,04%	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		azadirahtin A	Neemazal-T/S	1,5 l/ha	7	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	Karenca ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije; Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,075 % (max. 0,75 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 60 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov zavijač (*Cydia molesta*) **Breskov molj** (*Anarsia lineatella*)	**Prag škodljivosti:** Breskov zavijač: od 2. generacije naprej več kot 10 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. Breskov molj: od 2. generacije naprej več kot 7 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. Glede zatiranja breskovega zavijača je treba slediti napovedim opazovalno napovedovalne službe. Proti 2. rodu se škropi 7-8 dni po tem, ko je bil presežen prag škodljivosti, pri naslednjih rodovih pa 4-6 dni po prekoračitvi praga škodljivosti. Najprimernejši čas za zatiranje 2. rodu se lahko določi tudi iz vsote efektivnih temperatur. Ta znaša 20 ^{0}C števši od začetka leta ulova metuljčkov na feromonske vabe, oziroma 75 ^{0}C števši od dneva, ko je bil presežen prag škodljivosti.	emamektin	Affirm	3-4 kg/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL(breskov zavijač); 16 mL/hL (breskov molj) (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Z-8-dodecen-1-il acetat	Ecodian CM (metoda zbeganja samcev; le za breskovega zavijača)	2.000-3.000 kom dispenzerjev/ha	ČU	Feromonske dispenzorje se postavi pred ali ob začetku letanja metuljev.
		spinosad (spinosin A + spinosin D)	Laser Plus	0,25 l/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus thuringhiensis var. *kurstaki*	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (breskov zavijač); 16 mL/hL (breskov molj) (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Resarji (*Thrips* spp.)	Resarji redno povzročajo škodo samo na nektarinah. Med cvetenjem spremljamo številčnost populacije in sicer, ko je vreme sončno. Če je ugotovljena večja navzočnost resarjev v cvetovih, se tretira nektarine takoj po cvetenju. Istočasno se lahko v tej fazi zatre tudi uši.	*Beauveria bassiana*	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Murvov kapar (*Pseudaulacaspis pentagona*)	V primeru močnejšega napada kaparjev se škropi v času brstenja z oljnim pripravkom v 3,0% koncentraciji.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rdeča sadna pršica (*Panonychus ulmi*) **Navadna pršica** (*Tetranychus urticae*)	Če se dosledno upošteva načela integriranega varstva, se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži. V maju in v juniju je treba vsakih 14 dni pregledati stanje škodljivca, da nas ta ne preseneti.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje; najvišji dovoljeni odmerek je 30 L/ha	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje; najvišji dovoljeni odmerek je 30 L/ha	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	Karenca ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		abamektin	Vertimec PRO	0,075 %, 0,75 L/ha (navadna pršica, breskova rjasta pršica); 0,1% (1 L/ha); max. 1,125 L/ha (rdeča sadna pršica)	14	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. **Zaloge v uporabi do 30.9.2024**

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov škržat (*Asymmetrasca decedens*) in **drugi občasni škodljivci**	**<u>Kemično zatiranje:</u>** V Republiki Sloveniji NI registriranih sredstev za zatiranje omenjenih škodljivcev. V nasadih v bližini gozdov občasno povzročajo večjo škodo stenice. V takih nasadih se je treba v kritičnih obdobjih (v času slačenja breskev do debeline oreha in v juliju) izogibati hkratni košnji podrasti in vegetacije v neposredni bližini nasadov (kanali, brežine), ker se sicer stenice preselijo s trave in zeli na breskve. Zato je priporočljivo izmenično mulčenje ali košnja vsake druge vrste v medvrstnem prostoru. Za morebitno kemično zatiranje se posvetujemo s strokovno službo za varstvo rastlin. V primeru močnejšega pojava breskovega škržata se posvetujemo s strokovno službo za varstvo rastlin.					
Plodova vinska mušica (*Drosophila suzukii*)	Storiti vse potrebno, da ne pride do gnitja plodov. Vonj gnijočega sadja privablja odrasle osebke plodove vinske mušice, katerih samice v plodove izlegajo jajčeca. Ličinke lahko povzročijo občutno gospodarsko škodo na plodovih.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis Trap plodova vinska mušica	100 vab na ha	ni potrebna	
			Vaba je že pripravljena za neposredno uporabo. Posamezno past se vzame iz ovojne vrečke in se jo obesi, na sredino krošnje in višine rastline, npr. na srednjo žico v opori, pri koščičastem sadju na višino 1,8 - 2 m od tal. Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka. Po končani uporabi je treba vabe odstraniti iz nasada.			
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 l/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys*)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerazmnožitve škodljivca.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05 % (max. 0,5 kg/ha)	14	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

11.4 INTEGRIRANO VARSTVO MARELIC

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (*Stigmina carpophila*)	**Agrotehnični ukrepi:** • poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, • s poletno rezjo povečujemo zračnost drevesnih krošenj in omejujemo bujnost rasti, okužene veje izrežemo in odstranimo iz nasada. **Kemično varstvo:** Proti luknjičavosti koščičarjev lahko z	bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	bakrenimi sredstvi škropimo že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi v fenološki fazi B. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon lahko uporabljamo samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Sadna monilija *(Monilinia fructigena)* **Plodova monilija** *(Monilinia fructicola)*	Čeprav je najpogostejša na breskvah in nektarinah, napada vse koščičarje. Zatiranje je opisano pri breskvah in nektarinah.	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,03%; max 0,45 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03%; max 0,45 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, max. 1 kg/ha	14 dni 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (*Botryotinia fuckeliana*)
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		fenpirazamin	Prolectus	400 g na 1m višine krošnje	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
				na ha (max 1,2 kg/ha)		pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 10 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		Bacillus amyloliquefaciens (former *subtilis*) str. QST 713 *subtilis*	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		boskalid+piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1m višine krošnje (max.0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Cvetna monilija (*Monilinia laxa*)	**Agrotehnični ukrepi:** • marelice sadimo na zračne lege, • poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom, • okužene poganjke porežemo in jih odstranimo iz nasada,	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• marelice temeljito oberemo, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. **<u>Kemično varstvo:</u>** Marelice se tretira z enim od navedenih pripravkov v začetku cvetenja, ko je odprtih približno 10 % cvetov. Škropi se še enkrat, ko začnejo odpadati prvi venčni listi oziroma pred napovedanim dežjem. Če je med cvetenjem vreme deževno, je tretiranje nujno potrebno, sicer je izpad pridelka zelo velik.	difenokonazol	Duaxo koncentrat	1,1-3,3 L/ha	ČU 2XL (prvic na zacetku cvetenja, ko je odprtih 10% cvetov in drugic, ko zacnejo odpadati prvi vencni listi oziroma pred napovedanim dežjem)	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.; v odmerku 1,1L na višinski meter krošnje/ha. Najvišji dovoljeni odmerek pri enem tretiranju ne sme presegati 3,3 L/ha.
		fenpirazamin	Prolectus	330 g na višinski m krošnje na ha (max 1 kg/ha)	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens (former subtilis) str. QST 713subtilis	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum, sev D747	Amylo-X	1,5 – 2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Breskov škrlup (*Venturia carpophila)*	V mokrih letih se lahko breskov škrlup močneje pojavi tudi na marelicah. Povzroča površinsko žametno krastavost in pozneje	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	plutavost plodov. Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezni.					brega voda 1. in 2. reda
Marelična pepelovka (*Podosphaera tridactyla)*	**Tehnološki ukrepi:** Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezni in tudi za kakovost varstva s fungicidi. Poskrbeti je treba za uravnoteženo gnojenje z dušikom.	močljivo žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	6 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Vertipin	5 L/ha	3 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Cosan	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Kumulus DF	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Microthiol disperss	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Microthiol special	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Pepelin	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Sulfar	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Thiovit jet	5,0-7,5 kg/ha	21 dni	
			Vindex 80 WG	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Azumo WG	7,5 kg/ha	7 dni	
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fluksapiroksad	Sercadis	0,15 L/ha	21 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Češpljeva rja (*Tranzchelia pruni-spinosae)*	Češpljeva rja se pri marelicah običajno pojavi šele poleti po obiranju marelic in povzroča prezgodnje odpadanje listja. Kemično zatiranje: Za to bolezen v Sloveniji NI registriranega nobenega sredstva.					
Listne uši: češpljeva mokasta uš (*Hyalopterus pruni*) **siva breskova uš** (*Myzus persicae*)	Češpljeva mokasta uš se običajno pojavlja v otokih, a se lahko zelo namnoži. Zato škropimo samo napadena drevesa. **<u>Prag škodljivosti:</u>** Češpljeva mokasta uš: 5% napadenih poganjkov.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Teppeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025-0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda
		azadirahtin A	Neemazal-T/S	1,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije; Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Breskov zavijač *(Cydia molesta)* **Breskov molj** (*Anarsia lineatella*)	**Prag škodljivosti:** Breskov zavijač: od 2. generacije naprej več kot 10 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. Breskov molj: od 2. generacije naprej več kot 7 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden.	spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	V eni rastni sezoni ga lahko uporabimo enkrat. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 L/ha	7 dni	Pri izhodiščni porabi 500 l vode na višinski meter

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						krošnje. Tretira se v času odlaganja jajcec oziroma ob višku leta metuljckov. Tretira se najvec dvakrat v eni rastni sezoni. Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Mali zimski pedic (*Operophtera brumata)* **in drugi brstni sukači**	**<u>Mehanično zatiranje:</u>** Preden nastopi jeseni prvi mraz ovijemo debla češenj z nekaj centimetrov širokimi lepljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. **<u>Kemično zatiranje:</u>** S parafinskim oljem se tretira v razvojni fazi C-D; uporabljamo ga največ 1 krat v eni rastni dobi. S pripravkom Agree WG se zatiranje opravi v času izleganja jajčec oziroma, ko so ličinke v prve in drugem razvojnem stadiju (L1, L2)	*Bacillus thuringhiensis* var. *aizawai*	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		Azadirahtin A	NeemAzal T/S	1,5 L/meter višine krošnje (max. 4,5 L/ha)	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Rdeča sadna pršica (*Panonychus ulmi)*	Če dosledno upoštevamo načela integriranega varstva se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži. V maju in v juniju je treba vsakih 14 dni pregledati stanje škodljivca, da nas ta ne preseneti.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		abamektin	Vertimec PRO	0,1% (1 L/ha); max. 1,125 L/ha	14 dni	V eni rastni sezoni ga lahko uporabimo enkrat. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda; **Zaloge v uporabi do 30.9.2024**
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys)*	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerazmnožitve škodljivca.	deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05 % (max. 0,5 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

11.5 INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠENJ IN VIŠENJ

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (*Stigmina carpophila*)	**Agrotehnični ukrepi:** • poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, • s poletno rezjo povečujemo zračnost drevesnih krošenj in omejujemo bujnost rasti. **Kemično varstvo:** Proti luknjčavost koščičarjev se lahko škropi že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi (spomladi) v fenološki fazi B-C s pripravki na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon se lahko uporablja samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.	bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4 XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Cvetna monilija (*Monilinia laxa)*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – češnje in posebno višnje se sadi na zračne lege, – poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom, – okužene poganjke se poreže in se jih odstrani iz nasada, – češnje in višnje se temeljito obere, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. **<u>Kemično varstvo:</u>** Višnje in zelo občutljive sorte češenj se tretira z enim od navedenih pripravkov v začetku cvetenja, ko je odprtih približno 10 % cvetov. Če je med cvetenjem deževno vreme, se škropi še enkrat, ko začnejo odpadati prvi	difenokonazol	Duaxo koncentrat	1,1-3,3 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 330 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	venčni listi oziroma pred napovedanim dežjem.	*Bacillus amyloliquefaciens* (former *subtilis*) str. QST 713 *subtilis*	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		Boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenheksamid	Teldor SC 500	0,5 L/ha na 1m višine krošnje (max. 1,5 L/ha)	3 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo-X	1,5–2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Plodova monilija (*Monilinia fructicola*)	Najpogostejša je na breskvah in nektarinah, napada pa vse koščičarje. Zatiranje je opisano pri breskvah in nektarinah.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Sadna gniloba (*Monilinia fructigena, M. laxa*)	**Agrotehnični ukrepi:** • češnje in posebno višnje se sadi na zračne lege, • poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• češnje in višnje se temeljito obere, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih.	fenheksamid	Libreto	0,5 L/ha na 1 m višine krošnje (max. 1,5 L/ha)	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 400 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens (former *subtilis*) str. QST 713 *subtilis*	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fenheksamid	Teldor SC 500	0,5 L/ha na 1m višine krošnje (max. 1,5 Lha)	3 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo-X	1,5–2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Češnjeva listna pegavost (*Blumeriella jaapii)* **Češnjeva listna sušica**	Jesensko ali predspomladansko škropljenje proti listni luknjičavosti zmanjša pojavljanje češnjeve listne pegavosti in češnjeve listne sušice. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon se lahko uporablja samo v	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
(*Apiognomonia erythrostoma)*	času od končanega obiranja do konca mirovanja.	ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Merpan 80 WDG	max. 2,25 kg/ha	21 dni	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		dodin	Syllit 544 SC	1,4 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Črna češnjeva uš *(Myzus cerasi)*	Zatiranje je upravičeno samo, če je presežen prag škodljivosti. Najprimernejši čas za pregled in zatiranje je takoj po cvetenju. **Prag škodljivosti:** 3 % napadenih poganjkov po cvetenju.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju!
		flonikamid	Teppeki	0,14 kg/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju!
		spirotetramat	Movento SC 100	1,5 L/ha	21 dni **Zaloge v prodaji do:30.10.2024** **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju!
Češnjeva muha (*Rhagoletis cerasi)*	Pri integriranem pridelovanju je obvezno spremljanje leta češnjeve muhe na rumene lepljive vabe. Vabe nastavimo, ko zorijo zgodnje sorte češenj. Škodljivca zatiramo le, če je presežen prag škodljivosti. **Prag škodljivosti** je presežen, če ulovimo 1 muho na 2 postavljeni vabi do faze, ko češnje spreminjajo barvo iz zelene v rumeno. Velja za sorte, ki zorijo od 4. češnjevega	hidrolizirane beljakovine + reg. insekticid	Nutrel + reg. Insekticid	1,5 %		
		deltametrin	Decis Trap češnjeva muha	100 vab na ha	ČU	
		ciantraliniprol	Exirel	75 mL/hL (max. 1 L/ha)	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,375 kg/ha; 0,0375 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	tedna naprej. Pri zgodnejših sortah češnjeve muhe ni potrebno zatirati.					pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		Beauveria bassiana	Naturalis	2,0 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
Mali zimski pedic (*Operophtera brumata)* in **drugi brstni sukači**	**<u>Mehanično zatiranje:</u>** Preden nastopi jeseni prvi mraz se ovije debla češenj z nekaj centimetrov širokimi lepljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. **<u>Kemično varstvo:</u>** S parafinskim oljem se tretira v razvojni fazi C-D; uporablja se ga največ 1 krat v eni rastni dobi.	ciantraniliprol	Exirel	50-60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		Bacillus thuringhiensis var. *aizawai*	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
		azadirahtin A	NeemAzal T/S	1,5 L/ 1 meter višine krošnje	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Kaparji (Coccidae)	Zatiranje kaparjev je pri češnjah in višnjah redkokdaj potrebno. Omenjena sredstva uporabimo le, če smo pri zimskem pregledu vejic ugotovili močnejši napad.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
	Proti slivovi listni pršici se sredstvo uporabi v primeru močnejšega	močljivo žveplo	Microthiol special	6 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Slivova listna pršica (*Aculus fockeui*)	napada v pretekli rastni sezoni v razvojni fazi brstenja (BBCH 03-09).		Sulfar	6 kg/ha	7 dni	pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
Plodova vinska mušica (*Drosophila suzukii)*	Storiti vse potrebno, da ne pride do gnitja plodov. Vonj gnijočega sadja privablja odrasle osebke plodove vinske mušice, katerih samice v plodove izlegajo jajčeca. Ličinke lahko povzročijo občutno gospodarsko škodo na plodovih.	ciantraniliprol	Exirel	50-60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis Trap plodova vinska mušica	100 vab na ha	ČU	
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys)*	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerazmnožitve škodljivca.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	max. 0,375 kg/ha	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

11.6 INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠPELJ IN SLIV

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjčavost koščičarjev *(Stigmina carpophila)*	**Agrotehnični ukrepi:** • poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, • s poletno rezjo se povečuje zračnost drevesnih krošenj in omejujemo bujnost rasti. **Kemično varstvo:** Proti luknjčavost koščičarjev se lahko škropi že jeseni po odpadanju listja ali pozimi v fenološki fazi B s pripravkom na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon se lahko uporablja samo v	baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	času od končanega obiranja do konca mirovanja.					brega voda 1. in 2. reda.
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,6 l/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Plodova monilija *(Monilinia fructicola)*	Čeprav je najpogostejša na breskvah in nektarinah, se lahko okuži vse koščičarje. Zatiranje je opisano pri breskvah in nektarinah	*Bacillus amyloliquefaciens* subsp. Plantarum sev.74	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,22 L/ha	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. tudi za zatiranje češpljeve rje (*Puccinia pruni*) in pepelovke (*Sphaerotheca* spp.)
			Score 250 EC	0,22 L/ha	14 dni	
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,370 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda
Cvetna monilija (*Monilinia laxa)*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** • poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom,	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• češplje in slive se temeljito obere, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 330 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		Bacillus amyloliquefaciens (former *subtilis*) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1 m višine krošnje (max. 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum, sev D747	Amylo-X	1,5 -2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda; 3x na sezono
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,370 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Češpljev kapar (*Eulecanium corni)*	Kapar sesa rastlinske sokove in tako drevesa izčrpava. Neprijetno je tudi obilno izločanje medene rose. Optimalen čas za njegovo zatiranje s pripravki na osnovi parafinskega olja je v zimskem ali pred pomladanskem obdobju (pred začetkom vegetacije).	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda
Rumena češpljeva grizlica (*Hoplocampa flava*) **Črna češpljeva grizlica** (*Hoplocampa minuta*)	Vsaj teden dni pred cvetenjem se v nasadu obesi bele lepljive plošče. Na hektar se potrebuje 2 lepljivi plošči (35 x 20 cm). Plošče se pregleda takoj po cvetenju. Zatira se jo, če je bil presežen prag škodljivosti, ko odpade večina venčnih listov. Češpljeve grizlice povzročajo zgodnjo črvivost plodov. Umazano bele pagosenice se najde že v plodovih, ki so debeli komaj za droben lešnik.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Mali zimski pedic (*Operophtera brumata)* **in drugi brstni sukači**	**<u>Mehanično zatiranje:</u>** Preden nastopi jeseni prvi mraz se ovije debla z nekaj centimetrov širokimi lepljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. **<u>Kemično varstvo:</u>** Prvo kontrolo brstov se opravi že pred cvetenjem. Če je napadenih več kot 5 % poganjkov, ne glede na vrsto škodljivca, se nasad tretira s pripravkom na osnovi klorantraniliprola.	klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciantraniliprol	Exirel	max. 0,75 L/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. reda in 2. reda.
		Bacillus thuringhiensis var. *aizawai*	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		azadirahtin A	Neemazal-T/S	1,5 L/ha na meter višine krošnje (max. 4,5 L/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Češpljev zavijač *(Cydia funebrana)*	Češpljev zavijač je po načinu življenja zelo podoben jabolčnemu zavijaču in se pojavljata bolj ali manj istočasno. Prvi rod metuljčkov leta v maju in v začetku junija in povzroča junijsko črvivost češpelj. S tem na splošno ne povzroči velike škode, zato navadno prvega rodu ne zatiramo. Pomembnejši je drugi rod. Metuljčki letajo od sredine julija do konca avgusta in začrvivijo že debele plodove.	emamektin	Affirm Opti	2,5 kg/ha	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	14 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciantraniliprol	Exirel	max. 0,75 L/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda.
Zelena češpljeva uš *(Brachycaudus helichrysi)* **in mokasta češpljeva uš** (*Hyalopterus pruni)*	Zelena češpljeva uš povzroča močno zvijanje listov in zavira rast poganjkov, mokasta češpljeva uš pa oblikuje obsežne kolonije na spodnji strani listov in izloča obilno medeno roso.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 –0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spirotetramat	Movento SC 100	1,5 L/ha	21 dni **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						širine od meje brega voda 2. reda.
		azadirahrin A	Neemazal – T/S	1,5 l/ha na meter višine krošnje (max. 4,5 l/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		parafinsko olje	Ovitex	20 l/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda
		flonikamid	Teppeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
Rdeča sadna pršica (*Panonychus ulmi)*	Če se dosledno upošteva načela integriranega varstva se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži.	acekvinocil	Kanemite SC	0,625 L/ha na 1 m višine krošnje	28 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda.
		abamektin	Vertimec PRO	0,1% (max. 1,125 L/ha)	28 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. **Zaloge v uporabi do 30.9.2024.**

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys)*	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerazmnožitve škodljivca.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	14 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
			Decis 2,5 EC EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	max. 0,5 kg/ha	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

11.7 INTEGRIRANO VARSTVO JAGOD

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Siva plesen ali gniloba *(Botriotinia fuckeliana)*	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – večje sadilne razdalje, – enovrstni sistemi sajenja, – zmerno gnojenje z dušikom, – zračne lege, – prekrivanje nasadov s tuneli, – ob spomladanskem čiščenju nasada, se odstrani vse odmrle in od bolezni poškodovane dele rastlin. **Kemično varstvo:** Škropi se v cvet, prvič ko je odprtih od 5 do 10% cvetov. škropljenje se ponovi do 3- krat, odvisno od vremenskih razmer in sredstva.	*Aureobasidium pullulans* (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha (600 L vode)	1 dan; 6x interval med dvemi tretiranji je 2 dni	od faze BBCH 61 (začetek cvetenja: približno 10% cvetov odprtih) do faze BBCH 89 (drugi pridelek: več plodov obarvanih); uporaba na prostem in v tunelih: Botector deluje tudi na pepelasto plesen.
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni karence; 6x (7-10 dni)	
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan; 12x (3 dni)	zmanjševanje okužb
		Bacillus amyloliquefaciens sev QST 713	Serenade ASO	8 L/ha (200 do 1000 L vode na ha)	ni karence; 6x	v razvojnih stadijih od prvega niza cvetovna dnu rozete do polne zrelosti plodov (BBCH 55-89).
		fenheksamid	Libreto	1,5 L/ha	1dan; 3x; 7dni	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)*	dovoljeno največ dvakrat v eni rastni dobi, izmenično z drugimi sredstvi, kot

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						del fungicidnega programa, v časovnih intervalih 7 - 14 dni
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg /ha	3 dni; 3x 10 dni	
		fenheksamid	Teldor SC 500,	1,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		fenpirazamin	Prolectus	1,2 kg/ha	1 dan; 3x 7 dni	
		Clonostachys rosea sev J1446 *(Gliocladium catenulatum* sev J1446*)*	Prestop	0,5 % konc	3x v sezoni	
		izofetamid	Zenby	1,2 L/ha, (400 do 800 L/ha vode)	1dan; 2x (7 dni)	uporaba od začetka cvetenja do spravila pridelka (BBCH 60 - 87)
		pirimetanil	Pyrus 400 SC	2 l/ha	3 dni; 1x	
		pirimetanil	Scala	2 L/ha	3 dni; večkrat*	7 dni na prostem, 7-10 dni zaščiten prostor
		Pythium oligandrum M1	Univerzalni fungicid	1-2g/3-8 L vode/100 m^2	1 dan; na 7 dni	Tretira se od razvojne faze, ko se začnejo oblikovati stoloni (pritlike): stoloni so vidni (dolgi približno 2 cm), pa do faze polnega cvetenja: sekundarni (B) in terciarni (C) cvetovi so odprti, prvi venčni listi odpadajo (BBCH 41-65)
		Pythium oligandrum M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan; 4x (7 dni)	uporaba na prostem (od začetka

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						izraščanja pritlik do polnega cvetenja - BBCH 41-65)
Jagodna pepelasta plesen (*Sphaerotheca macularis* (sin. *Podosphaera aphanis*)), pepelovke iz družine Erysiphaceae	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – zračenje tunelov.	*Ampelomyces quisqualis*	AQ-10	70 g/ha	1 dan; 2x 87-10 dni)	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni	
			Ortiva	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni	
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni karence; 6x (7-10 dni)	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)	
		difenkonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	0,6 L/ha	1 dan; 3x 7 dni	
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	3 kg/ha	1 dan; 8x (7-10 dni)	
			Karbicure	3 kg/ha	1 dan	tretiramo lahko od razvojne faze začetka razvoja listov (BBCH 10) do faze mehčanja jagod (BBCH 85)
		krezoksim - metil	Stroby WG	0,3 L/ha	7 dni; večkrat (7-14 dni)	
		penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 10 dni	
		žveplo	Biotip sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x (7-10 dni)	
			Thiovit Jet	2-4 kg/ha	5 dni; 3x (7-21 dni)	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		COS-OGA	FYTOSAVE	2 L/ha	ni karence; 7x (na 7 dni)	prvo tretiranje preventivno pred pojavom okužbe
		žveplo	Vertipin	6 L/ha (300 do 1000 L vode na ha)	3 dni: 6x (7 dnevni razmak)	
Rdeča listna pegavost jagod *(Diplocarpon earliana)* in **Bela listna pegavost jagod** *(Mycosphaerella fragariae)*	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – ob spomladanskem čiščenju nasada, odstranimo vse odmrle in od bolezni poškodovane dele rastlin, – manjša gostota sajenja. **Kemično varstvo:** Rastline se zavaruje ob pojavu prvih peg.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG/WP	1,28-1,7 kg/ha; (800 -100 L vode)	3 dni; 2x (7-10 dni)	
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Nordox 75 WG	3,3kg/ha	ČU*, 1x	
		Pythium oligandrum M1	Polyversum, Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha; (300-800 L vode)	1 dan; 4x (7 dni)	uporaba na prostem (od začetka izraščanja pritlik do polnega cvetenja - BBCH 41-65)
Jagodna koreninska gniloba *(Phytophthora cactorum* in *P. fragariae)*	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – sajenje zdravega sadilnega materiala, – kolobarjenje, – naprava višjih grebenov, zmerno namakanje. **Kemično varstvo:** Rastline zavarujemo ob pojavu bolezni.	fosetil – Al	Aliette flash	5 kg/ha	14 dni; 3x	
		Pythium oligandrum M1	Polyversum, Univerzalni fungicid	0,05 % konc.; 0,1 do 0,2 kg/ha (200 do 400 L vode na ha)		
Črna pegavost jagod (Antraknoza) *(Colletotrichum*	**Agrotehnični ukrepi**: – uporaba zdravega sadilnega materiala, – sajenje odpornejših sort,	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG/WP	1,5 kg/ha	3 dni; 4x (7-10 dni)	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha (1000 l vode)	3 dni; 2x (7-14 dni)	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
acutatum in *Alternaria alternata)*	– ob spomladanskem čiščenju nasada, se odstrani vse odmrle in od bolezni poškodovane dele rastlin. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi ob pojavu bolezni. Za dobro prezimitev rastlin, je v močno okuženih nasadih nujno jesensko varstvo rastlin.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)	
Jagodna oglata listna pegavost *(Xanthomonas fragariae)* (spada med nadzorovane nekarantenska škodljive organizme za sadike jagod - Fragaria)	**Agrotehnični ukrepi:** – uporaba neokuženega sadilnega materiala, – sajenje odpornejših sort, – dosledno odstranjevanje okuženih delov rastlin iz nasada. **Kemično varstvo:** Rastline škropimo ob pojavu bolezni.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP/WG	1,5 kg/ha	3 dni; 4x (7-10 dni)	
		baker v obliki bakrovega oksida	Nordox 75 WG	3,3 kg/ha	ČU; 1x	
Jagodov cvetožer (*Anthonomus rubi)*	**Agrotehnični ukrepi:** – izogibanje napravi nasadov neposredni v bližini gozda, – uporaba protiinsektnih mrež. **Kemično varstvo:** Rastline škropimo ob pojavu škodljivca.	ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	1 dan	
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	3 dni	tudi za zatiranje listnih uši (Aphididae) in hržic (Cecidomyiidae)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Jajčasti rilčkar *(Otiorrynchus sp.)*	Uporaba entomopatogenih ogorčic. **Kemično varstvo:** Za zatiranje ni ustreznih sredstev.					
Gosenice in sovke (Noctuidae)	**Agrotehnični ukrepi:** v primeru manjšega napada, se gosenice ročno odstranjuje. **Kemično varstvo:** s kemičnimi sredstvi se škropi le v primeru velikih napadov.	*Bacillus thuringhiensis var. kurstaki*	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni karence	
		Bacillus thuringhiensis var. *aizawai*	Agree WG	1 kg/ha	ni karence	
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	1 dan	ob začetku izleganja sovk (BBCH 12-89) (300-1000 l/ha vode). Deluje na jajčeca in vse razvojne faze gosenice.
		spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	1 dan; 3x 7 dni	
		azadirahtin A	Azatin EC	1,5 L/ha	7 dni; 4x 7-10 dni	
Plodova vinska mušica *(Drosophila suzukii)*	**Agrotehnični ukrepi:** – nastavljanje vab, – prekrivanje nasadov s protiinsektnimi mrežami, – redno odstranjevanje napadenih plodov iz nasada in njihovo uničenje, – pogostejše in dosledno obiranje zrelih plodov. **Kemično varstvo:**	spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	na prostem in v zavarovanem prostoru
			Laser 240 SC	0,3 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	
		deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica		ni karence	že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli 100 vab na ha
		piretrin	Asset five	0,64 L/ha	2 dni; 3x 7 dni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Rastline škropimo ob pojavu škode na plodovih.					
Uši: *Sitobion fragariae* in *Myzus ascalonicus*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** Izogiba se pretiranemu gnojenju z dušikom. **<u>Kemično varstvo:</u>** Škropi se, ko opazimo večje populacije uši.	flupiradifuron	Sivanto prime	0,5 L/ha	3 dni; 2x 10 dni	
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7 dni; 2x (7-14 dni)	
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni **Zaloge v prodaji do: 30.10.2024** **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	do pojava cvetnih stebel in po obiranju. Na prostem dovoljen za zatiranje pršice, v zavarovanem prostoru pa za zatiranje rastlinjakovega ščitkarja
Navadna, koprivova ali fižolova pršica (*Tetranychus urticae)*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – zračenje tunelov. **<u>Kemično varstvo:</u>** Škropi se, ko je presežen prag škodljivosti .	abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3 dni; 2x	**Zaloge v uporabi do 30.9.2024**
		Beauveria bassiana	Naturalis	1,25 L/ha	ni karence;	
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	1 kg/ha	3 dni; 1x	
			Nissorun 250 SC	0,32 L/ha; (500 L/ha vode)	3 dni; 1x	uporaba dovoljena na prostem in v zavarovanem prostoru; uporaba najpozneje ko stari listi odmrejo (do BBCH 97)
		milbemektin	Milbeknock	1,25 L/ha	60 dni; 1x	
Mehkokožne pršice (*Tarsonemus* sp.)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – zračenje tunelov **<u>Kemično varstvo:</u>** Škropimo, ko je presežen prag škodljivosti .	spirotetramat	Movento SC 100	1 L/ha	ČU; 2x 14 dni **Zaloge v prodaji do:30.10.2024** **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Resarji (*Thrips* spp.)	**Agrotehnični ukrepi:** – zračenje tunelov. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi takrat, ko se pojavijo prvi znaki poškodb na rastlinah.	abamektin	Vertimec Pro	0,75 L/ha	3 dni; 2x	**Zaloge v uporabi do 30.9.2024**
		Beauveria bassiana	Naturalis	1,5 L/ha	ni karence;	
		spinosad	Laser 240 SC	0,45 L/ha	1 dan*; 3x 7dni	
		spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha(200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	
		piretrin	Asset five	0,64 L/ha	3 dni; 3x;7 dni	
Rastlinjakov ščitkar (*Trialeurodes vaporariorum*)	**Agrotehnični ukrepi:** – zračenje tunelov. **Kemično varstvo:** Škropi se takrat, ko se opazi večji razvoj škodljivca.	*Beauveria bassiana*	Naturalis	1,5 L/ha	ni karence;	
		Beauveria bassiana, sev GHA	Botanigard OD	1,5 L/ha	ni karence; 12x	deluje tudi na resarje
			Botanigard WP	0,75 kg/ha	ni karence; 12x	
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3 dni; 2 x 10 dni	
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU*; 2x 14 dni **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	v zaščitenem prostoru do pojava cvetnih stebel in po obiranju.
Stenice iz rodu Lygus **marmorirana smrdljivka** *(Halyomorpha halys)*	**Agrotehnični ukrepi:** – zračenje tunelov. **Kemično varstvo:** Proti škodljivcem nimamo registriranih sredstev.					
Polži in lazarji	**Agrotehnični ukrepi:** – rastje v okolici nasadov se pogosto kosi, da se polži ne morejo razmnoževati v njem, – v medvrstni prostor se položi zastirko iz agrotekstila.	metaldehid	Plantella Arion	7-10 kg/ha	21 dni	
			Gusto 3-Polžomor	6 kg/ha		
			Celaflor Limex	140g/100m^2	ni omejitev	
			Metarex Inov	7-10 kg/ha	21 dni	
		železov (III) fosfat	Položomor bio vaba	50kg/ha	ni karence, 4x	
			Solabiol proti polžem	50kg/ha	ni karence, 4x	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Kemično varstvo: Sredstvo proti polžem (vabe) uporabimo takrat, ko nam povzročajo večjo škodo.		Bio Plantela arion proti polžem	3,8 g/m^2	ni karence; 4 x (7-14 dni)	
			Ferramol	50kg/ha 4x	ni karence, 4x	
			Naturen bio	3,0 g/m^2	ni karence; 4 x (7-14 dni)	
Pleveli	**Agrotehnični ukrepi:** – pletev, – zastiranje tal s folijami.	kletodim	Select super	1 L/ha; 2 L/ha (plazeča pirnica); (200 do 400 l/ha)	30 dni	
		klopiralid	Clap	0,4L/ha	ČU; 3x	Na isti površini se priporoča uporaba sredstva vsake tri leta
			Clap forte	0,167 L/ha	ČU, 1x	
		pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU; 2x na 7 dni	Tretira se medvrstni prostor po vzniku posevka ali po presajanju sadik gojenih rastlin, vse do spravila pridelka (BBCH 10-97), ob obvezni uporabi ščitnikov
		izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	1 ČU, 1x	na prostem
		pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 L/ha	ČU	

11.8 INTEGRIRANO VARSTVO AMERIŠKIH BOROVNIC

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Agrotehnični ukrepi:	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	10 dni; 3x na 10 dni	delno deluje na monilijo

Siva plesen ali gniloba (*Botryotinia fuckeliana*)	– sajenje odpornejših sort, – zmerno gnojenje z dušikom, – vzdrževanje zračnega grma z ustrezno rezjo. **Kemično varstvo:** Škropimo v cvet in plod pred dežjem.	fenheksamid	Teldor SC 500	2 L/ha	3 dni; 4x na 7-14 dni	
		boskalid, piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	7 dni; 2x na 7-10 dni	
		Aureobasidium pullulans (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha	1 dan; 6x na 2 dni	
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum, sev D747	Amylo - X	1,5-2,5kg/ha	ni karence; 6x; 7-10 dni	
		Bacillus amyloliquefaciens (former subtilis) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni karence; 6x	
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-037 kg/ha	1 dan; 10x (7dni)	zmanjševanje okužb
Monilija (*Monilinia vaccinii-corymbosi*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – izrezovanje okuženih poganjkov, – zatiranje apotecijev v tleh z mehanskimi in kemičnimi metodami (koncentrirana urea, zelena galica), – pobiranje in odstranjevanje okuženih plodov iz nasada. **Kemično varstvo:** Poudarek je na preprečevanju prve okužbe poganjkov. Za preprečevanje cvetnih okužb z monilijo borovnic v Sloveniji nimamo registriranih namenskih fungicidov. Sredstva, ki so namenjena zatiranju sive plesni, hkrati učinkovito delujejo	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG in WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
		difenkonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		tebukonazol	Folicur EW 250	0,8 L/ha	ČU; 1x	uporabljamo pred cvetenjem

	tudi proti cvetim okužbam z monilijo borovnic.					
Antraknoza (*Colletotrichum acutatum*)	**Agrotehnični ukrepi:** – optimalno namakanje, – hlajenje plodov neposredno po obiranju. **Kemično varstvo:** Rastline škropimo ob pojavu bolezni.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x (7-10 dni)	
Pepelovke (*Microsphaera vacinii, Sphaerotheca mors-uvae, Erysiphe* spp.)	**Agrotehnični ukrepi:** Izogibamo se pretiranemu gnojenju z dušikom. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi takrat, ko se pojavi škoda.	kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	5 kg/ha	1 dan; 8x (7-10 dni)	
		krezoksim - metil	Stroby WG	0,2 kg/ha	21 dni, 3x 10-14 dni	od fenološke faze pojava socvetja do fenološke faze barvanja jagod (BBCH 51-85)
		žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x (7-10 dni)*	stransko delovanje vseh sredstev na pršice in sesajoče žuželke.
			Thiovit Jet	4-5 kg/ha	7 dni; 4x	
			Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x (7-14 dni)	v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze nadaljevanja dozorevanja: intenzivnost sortno značilnih barv narašča (BBCH 57-85)
			Microthiol disperss	7 kg/ha	7 dni; 6x (7-14 dni)	v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze

						nadaljevanja dozorevanja: intenzivnost sortno značilnih barv narašča (BBCH 57-85)
			Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x (7-14 dni)	v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze nadaljevanja dozorevanja: intenzivnost sortno značilnih barv narašča (BBCH 57-85). Sredstvo ima stransko delovanje na pršice.
		COS-OGA	FYTOSAVE	2 L/ha	ni karence; 5x (7 dni-10 dni)	za delno zmanjševanje okužb s pepelovkami iz družine Erysiphaceae
Listne pegavosti *(Mycosphaerella* spp., *Colletotrichum acutatum, Septoria)* **Bakterijska pegavost** (*Pseudomonas* spp.)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** Izogiba se se pretiranemu gnojenju z dušikom. **<u>Kemično varstvo:</u>** Rastline se škropi v času mirovanja ali na začetku pomladi.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
Rak stebla (*Botryosphaeria corticis*)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – sajenje odpornejših sort, – izrezovanje okuženih poganjkov.					
Odmiranje stebel	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>**	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG in	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	

(Fusicoccum putrefaciens (Godronia cassandrae f. sp. vaccinii))	– sajenje odpornejših sort, – izrezovanje okuženih poganjkov. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi v času mirovanja ali na začetku pomladi.		Cuprablau Z 35 WP			škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
Sušenje vej *Phomopsis vaccinii (Diaporthe vaccinii)*	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – izrezovanje okuženih poganjkov. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi v času mirovanja ali na začetku pomladi.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in Cuprablau Z 35 WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
Koreninska gniloba (*Phytophthora* sp., *Phytophthora cinnamomi*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – sajenje na odcedne lege ali na višje grebene. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi v času mirovanja ali na začetku pomladi. Smiselno je samo preventivno tretiranje.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in Cuprablau Z 35 WP	2 do 3 kg/ha (500 do 1000 L/ha vode)	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
Plodova vinska mušica *Drosophila suzukii*	**Agrotehnični ukrepi:** – nastavljanje vab, – prekrivanje s protiinsektnimi mrežami, – sajenje zgodnejših sort, – pogostejše in dosledno obiranje	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,2 L/ha	3 dni; 2x na 7 dni	
		piretrin	Asset five	0,51 L/ha	2 dni; 3x na 7 dni	
		deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab na ha	ni karence	že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli

	– obiranje napadenih plodov in njihovo odstranjevanje iz nasada. **Kemično varstvo:** – rastline se škropi takrat, ko se pojavijo prve mušice, – priporočeno je škropljenje v večernih urah ali ponoči.	ciantraniliprol	Exirel	0,75 L na ha	3 dni; 2x na 3 dni	Dovoljenje za nujne primere veljavno do 1.10.2024
Hržica (*Dasineura oxycoccana)*	**Agrotehnični ukrepi:** – nastavlja se rumene lepljive plošče, – večkratna plitva obdelava tal pod grmi.					Na hržico delno vpliva škropljenje s sredstvi na osnovi žvepla.
Listne uši (Aphididae)	**Agrotehnični ukrepi:** Izogiba se pretiranemu gnojenju z dušikom. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi takrat, ko se pojavi škoda.	pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni; 2x (7-14 dni)	upoštevati 20 m neškropljen varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen	2 % koncentracija	ni karence; večkrat (7-10 dni)	Zmanjšuje populacije listnih uši (Aphididae), ščitkarjev (Aleyrodidae), kaparjev (Cocina) in gibljivih stadijev pršic prelk (Tertranychidae). Uporaba, ko so temperature zraka pod 25 °C.
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni karence; 1x	Deluje tudi na kaparje

						(Coccoidae) in pršice (Acardiae)
Kaparji (Coccoidea)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** izrezovanje starega lesa. **<u>Kemično varstvo:</u>** Rastline se škropi takrat, ko se pojavi škoda.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni karence; 1x	deluje tudi na listne uši (Aphididae) in pršice (Acardiae)
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni **Zaloge v uporabi do: 30.10.2025**	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen	2 % koncentracija	ni karence; večkrat (7-10 dni)	zmanjšuje populacije listnih uši (Aphididae), ščitkarjev (Aleyrodidae), kaparjev (Cocina) in gibljivih stadijev pršic prelk (Tertranychidae). Uporaba, ko so temperature zraka pod 25 °C.
Gosenice škodljivih metuljev *Lepidoptera* spp.	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** odstranjevanje zapredkov. **<u>Kemično varstvo:</u>** Škropljenje se opravi, ko se izležejo prve gosenice.	*Bacillus thuringhiensis* var. *aizawai*	Agree WG	1 kg/ha	ni karence; 3x 7 dni	
		Bacillus thuringhiensis var. *kurstaki*	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni karence; 7-10 dni	
Pleveli	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – pletev, – zastiranje s folijami, – zastiranje z žaganjem iglavcev.	pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU; 2x (2-7 dni)	Uporaba je dovoljena le v vrsti in v pasu. Najvišji dovoljen odmerek sredstva pri tretiranju v pasovih je 10,67 L/ha.
		pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 l/ha	ČU; 1x	
			Sredstva ni dovoljeno uporabljati na tleh z deležem organske snovi nad 6% (močvirska/šotna tla) ter zelo lahkih tleh (peščena, prodnata in kamnita tla)			

11.9 INTEGRIRANO VARSTVO MALIN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Siva plesen ali gniloba (*Botriotinia fuckeliana)*	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – zmerno gnojenje z dušikom, – vzdrževanje zračnega grma, – pridelovanje v zavarovanem prostoru. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi v začetku cvetenja ter ob pojavu bolezni na plodovih.	*Bacillus amyloliquefaciens*	Serenade ASO	8 L/ha, 1,5 - 2,5 kg/ha	ni potrebna; 6x	uporaba do barvanja plodov
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1 dan; 10x na 7dni	zmanjševanje okužb, stransko delovanje na pepelovke
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum, sev D747	Amylo - X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna; 6x na 7-10 dni	zmanjševanje okužb, na prostem in v zavarovanih prostorih
		Aureobasidium pullulans (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha	1 dan; 6x na 2 dni	
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x na 7-10 dni	deluje tudi na malinovo sušico
		ciprodinil-fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	10 dni; 2x na 10 dni	
		fenheksamid	Teldor SC 500	1,5 L/ha	7 dni; 4x na 7-10 dni	
		pirimetanil	Pyrus 400 SC	2 L/ha	7 dni; 2x	
		pirimetanil	Scala	2 L/ha	3 dni	uporaba do začetka cvetenja (10 % odprtih cvetov).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Malinova sušica (*Didymella applanate) (Leptosphaeria coniothyrium)*	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – vzdrževanje zračnega grma (prava gostota poganjkov in odstranjevanje plevelov), – rez starih rodnih poganjkov po obiranju, – odrezane poganjke se odstrani iz nasada in sežge, – uravnoteženo gnojenje. **Kemično varstvo:** Bolezen se zatira od pomladi do začetka zorenja in po obiranju.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,28-1,7 kg/ha	ČU; 2x (7-10 dni)	Na malinovo sušico delujejo tudi listna gnojila z večjo količino bakra.
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x (7-10 dni)	
		difenokonazol	Difenzone	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
Malinova rja *(Phragmidium rubi-idea)*	**Agrotehnični ukrepi:** zračen sklop rastlin. **Kemično varstvo:** Škropimo pred cvetenjem ali po obiranju.	difenokonazol	Difenzione	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
Koreninska gniloba *(Phytophthora fragariae* var. *rubi)* in **druge talne glive**, kot so *Fusarium*, *Verticillium*, *Plasmodiophora*, *Rhizoctonia*, *Phytophthora* in druge	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornejših sort, – zdrav sadilni material, – sajenje na odcedne lege, – sajenje na grebene.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pepelovke *(Erysiphe* spp.) iz družine Erysiphaceae (*Sphaerotheca mors-uvae, Podosphaera aphanis*)	**Agrotehnični ukrepi:** – ustrezno zračenje tunelov, – redčenje gram z izrezovanjem poganjkov do tal. **Kemično varstvo:** Škropi se ob pojavu bolezni.	izolat M-10 glive *Ampelomyces quisqualis*	AQ-10	70 g/ha	1 dan; 2x na 7-10 dni	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha (500 - 1000 L vode na ha)	1 dan; 8x	
		Bacillus amyloliquefaciens subsp. *plantarum*, sev D747	Amylo - X	1,5-2,5kg/ha	ni potrebna;6x na 7-10 dni	Amylo – X: zmanjševanje okužb na prostem in v zavarovanih prostorih
		žveplo	Thiovit jet	4-7 kg/ha	7 dni; 4x na 7-14 dni	
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	5 kg/ha	1 dan; 8x na 7-10 dni	od faze mišjih ušes (BBCH 03) do odpadanja listov (BBCH 93)
		difenokonazol	Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x na 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x na 7 dni	
		žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x na 7-10 dni	**Žveplo** deluje tudi na pršice in sesajoče žuželke. Tretiranje, ko so temperature zraka med 15 in 25 °C
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni karence; 5x na 7 dni	
		žveplo	Microthiol disperss	7,0 kg/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
			Microthiol SC	4,0-5,0 L/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
			Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x na 7-14 dni	
			Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x na 7-14 dni	
		Bacillus amyloliquefaciens (former *subtilis)* str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni karence; do 6x v rastni dobi	tudi za sivo plesen, tretiranje v razvojnih stadijih od nabrekanja cvetnih

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brstov do nadaljevanja barvanja plodov (BBCH 51-85)
Pegavosti *(Mycosphaerella rubi)*	**Agrotehnični ukrepi:** – ustrezno zračenje tunelov, – redčenje gram z izrezovanjem poganjkov do tal. **Kemično varstvo:** Škropi se ob pojavu bolezni.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,28-1,7 kg/ha	ČU; 2x na 7-10 dni	
Jagodov cvetožer *(Anthonomus rubi)*	**Agrotehnični ukrepi:** Izogiba se napravi nasadov v neposredni bližini gozda.					
Malinar ali malinov hrošč *(Byturus tomentosus)*	**Agrotehnični ukrepi:** – obešanje lepljivih plošč, – izobešanje feromonskih pasti v posebnih lovilnih posodah.					
Gosenice škodljivih metuljev *(Lepidoptera* spp.)	**Agrotehnični ukrepi:** Odstranjevanje zapredkov. **Kemično varstvo:** Škropljenje se opravi, ko se izležejo prve gosenice. Škropi se le ob večjem pojavu škodljivca.	*Bacillus thuringhiensis* var. *aizawai*	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	
		Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki sev EG2348	Lepinox plus	1 kg/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Malinova hržica (*Rosseliella theobaldi)*	**Agrotehnični ukrepi:** – izrezovanje in zažiganje napadenih poganjkov, – obešanje lepljivih plošč, – feromonske vabe.					Feromonske vabe z lepljivo ploščo.
Plodova vinska mušica (*Drosophila suzukii)*	**Agrotehnični ukrepi:** – ulov na prehranske vabe, – prekrivanje s protiinsektnimi mrežami. **Kemično varstvo:** Rastline se škropi takrat, ko se pojavijo prve mušice.	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3 dni; 2x na 10 dni	
			Laser Plus	0,2 L/ha	3 dni; 2x na 10 dni	
		piretrin	Asset five	0,51 L/ha	2 dni; 3x na 7 dni	
		deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica		ni potrebna	že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli 100 vab na ha
Navadna pršica (*Tetranychus urticae)*	**Agrotehnični ukrepi:** – ustrezna rez (redek sklop rastlin), – zračenje tunelov. **Kemično varstvo:** Rastline se tretira ob pojavu škodljivca.	acekvinocil	Kanemite SC	1,25 L/ha	ČU; 1x	Zatiranje pršic šiškaric (Eriophyidae). Tretiranje je dovoljeno le po končanem obiranju malin in robid.
		Beauveria bassiana	Naturalis	1,5 L/ha	ni karence;	
		žveplo	Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
			Microthiol desperss	7 kg/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
			Microthiol SC	4-5 L/ha	7 dni; 6x na 14 dni	
			Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x na 7-14 dni	
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna; 1x	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna; 3x	Celaflor, deluje na gibljive stadije
Listne uši *(Aphididae)*	**Agrotehnični ukrepi:** Zmerno gnojenje z dušikom. **Kemično varstvo:** Škropi se takrat, ko se opazi večjo populacijo uši.	*Beauveria bassiana*, soj ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna;	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna; 3x	zmanjševanje populacije
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna; 1x	
Ščitkarji: *(Trialeurodes vaporariorum, Bemisia tabaci Bemisia argentifoli)*	**Agrotehnični ukrepi:** Zračenje tunelov.	*Beauveria bassiana*, sev GHA	Botanigard WP	0,75 kg/ha	ni potrebna; 12x	za nasade na prostem.
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna; 3x	zmanjševanje populacije
Pleveli	**Agrotehnični ukrepi**: – sajenje rastlin na agrotekstil ali polietilensko folijo, – plitvo okopavanje, – ročna pletev.	glifosat v obliki izopropilamino soli	Tajfun 360	20-80 mL/100 m2 (100-300 l vode na ha)	7 dni; 2x (30 dni)	
		pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU; 2x (na 2-7 dni)	Uporaba sredstva Beloukha je dovoljena le v vrsti in v pasu. Najvišji dovoljen odmerek sredstva pri tretiranju v pasovih je 10,67 L/ha
		pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha		Tretira se nezapleveljena tla, v času od spravila pridelka do začetka brstenja spomladi.

11.10 INTEGRIRANO VARSTVO OREHA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Orehova črna listna pegavost (*Xanthomonas arboricola* pv. *juglandis*)	**Agrotehnični ukrepi:** – Sadi se pozne sorte, ki so navadno manj občutljive, – z rezjo se skrbi za odprto in zračno krošnj, – zimsko dognojevanje s P- in K- gnojili se opravi jeseni, – napadene dele drevesa se zažge. **Kemično varstvo** se izvaja šele, ko se pojavijo prvi simptomi bolezni. Ker je raba FFS omejena predvsem na jesensko zimski čas, v dobi rasti se uporablja listna gnojila z večjim deležem bakra.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevnih intervalih)	**MANJŠA UPORABA!** V jesenskozimskem času.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL (v 14 dnevnih intervalih)	**MANJŠA UPORABA!** V jesensko zimskem času.
			Cuprablau Z 50 WP	2,4 kg/ha		
bakterijske bolezni iz rodov *Xanthomonas* spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevnih intervalih)	**MANJŠA UPORABA!** V jesenskozimskem času.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rjava apikalna nekroza orehov (ang. BAN, brown apical necrosis)	**Agrotehnični ukrepi:** – odstranjuje se mumificirane plodove, – redno se apni zakisana tla, – skrbi se za dobro prehranjenost dreves - predvsem s fosforjem, kalcijem, manganom in magnezijem.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Rjava orehova pegavost (*Ophiognomonia leptostyla*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sadi se manj občutljive sorte, – izbira se zračne lokacije, – oblikuje se odprte in zračne krošnje, – skrbi se za dobro prehranjenost dreves, – jeseni se pograbi in zažge okuženo listje in plodove.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Gniloba in trohnoba korenin in krošnje (glive iz rodov *Armillaria* in *Phytophthora*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje zdravih sadik, – naprava nasada na očiščenih zemljiščioh brez ostankov korenin izkrčenih dreves, – izogibanje zemljiščem z visoko podtalnico in preprečevanje zastajanja vode (zlasti okrog debel) s talno in površinko drenažo.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rak skorje: globinski rak skorje (bakterija *Erwinia rubrifaciens*) in površinski rak skorje (bakterija *Erwinia nigrifluens*)	**Agrotehnični ukrepi:** – izbira rastišča z dobrim vodnim režimom, – skrb za dobro kondicijo in bujno rast dreves in zadostna osktba z vodo spomladi in poleti.					
bakterijske bolezni iz rodov *Pseudomonas* spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevnih intervalih)	**MANJŠA UPORABA!** V jesenskozimskem času.
glive iz rodu Alternaria spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Cladosporium spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	
glive iz rodu Colletotrichum spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	
glive iz rodu Fusarium spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pepelovka (*Phyllactinia guttata*)		*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo	1 dan 10XL (v časovnem intervalu 7 dni)	**MANJŠA UPORABA!** Od razvojne faze prvi listi razprti do faze užitno zreli plodovi (**BBCH 11-89**).
gliva *Gibberella baccata*		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Jabolčni zavijač (*Cydia pomonella*)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** Odstranjevanje in požig napadenih plodov pri prvi generaciji (mladi nasadi).	klorantraniliprol	Coragen	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL (interval ne sme biti krajši od 12 dni)	**MANJŠA UPORABA!** Od fenološke faze značilne velikosti plodov dalje (od **BBCH 73**).
			Voliam	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL (interval ne sme biti krajši od 12 dni)	
		granulozni virus *Cydia pomonella*	Madex max	50 mL/ha na 1 meter višine krošnje	ni potrebna 10XL	**MANJŠA UPORABA!**
		(E,E)-8,10-dodekadien-1-ol (codlemone)	SemiosNET-Codling Moth	2 – 2,5 razpršilnika/ha	ni potrebna	Sintetični feromon za **metodo zbeganja.** Čas uporabe je pred letenjem jabolčnega zavijača, od cvetenja do obiranja pridelka (**BBCH 60-99**).
		(E,E)-8,10-dodekadien-1-ol (codlemone)	Checkmate puffer CM-PRO	2 do 3 enote/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Sintetični feromon za **metodo zbeganja.**
			Naprave za sproščanje se namesti in aktivira spomladi, pred pojavom metuljčkov oziroma ob začetku pojava metuljčkov, ko se ulovi prvi metuljček jabolčnega zavijača, ki			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			služi kot začetni datum za enega izmed modelov napovedovanja škodljivosti jabolčnega zavijača.			
Orehova muha (*Rhagoletis completa*)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – redna rez dreves in skrb za dobro osvetlitev krošnje, – plitva jesenska ali spomladanska obdelava tal pod drevesi, – odstraniti in zažgati počrnele odpadle plodove z žerkami, – prekrivanje tal pod krošnjami oreha: čvrsto pritrditi ponjavo iz tekstila ali vrtno kopreno (tla naj bodo prekrita od začetka julija do konca avgusta; ukrep je primeren za posamezna drevesa, zlasti v naseljih). – **<u>Kemično varstvo:</u>** **• spremljanje leta muhe** s pomočjo rumenih lepljivih plošč, skupaj z atraktantom (obesi se jih sredi julija v senčne dele krošenj, eno na višino 2 m, drugo v zgornjo polovico krošnje; spremlja se vse do začetka septembra), • ob prvem ulovu orehove muhe tretjino se drevesne krošnje poškropi s	deltametrin	Decis trap orehova muha	50 do 100 pasti/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Pasti učinkovito delujejo do 150 dni.
		spinosad (spinosin A + spinosin D)	Laser 240 SC	max 0,15 L/ha	30 dni 3XL	**MANJŠA UPORABA!** Škropilni brozgi se doda ustrezen prehranski atraktant (Nutrel) skladno z navodilom za uporabo, ki služi kot vaba za orehovo muho. **Tretira se le tretjino drevesne krošnje.**
			Laser plus	max 0,075 L/ha		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	pripravkom Laser 240 SC + Nutrel ali Laser plus + Nutrel ter ponovno čez 7-14 dni.					
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys*)	Izmenično mulčenje nasada po pasovih, da se stenice zadržijo na nepokošenih travah in zeleh.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	30 dni	**MANJŠA UPORABA!** Na istem zemljišču tretira **največ enkrat** v eni rastni sezoni.
			Decis 2,5 EC	0,5 L/ha		**MANJŠA UPORABA!** Na istem zemljišču tretira **največ dvakrat** v eni rastni sezoni.
Uši (Aphididae): velika orehova listna uš (*Panaphis juglandis)*, mala orehova listna uš (*Chromaphis juglandicola*), **kaparji** (Coccoidae), **pršice** (Acardiae): orehova pršica (*Phyllocoptes unguiculatus),* orehova mehurjasta pršica (*Eriophyes tristriata, Eriophyes tristrata erinea*)	**Agrotehnični ukrepi:** – naseljevanje naravnih sovražnikov, – pri mladih orehih močno napadene liste potrgamo in zažgemo.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, **pred začetkom vegetacije.**

11.11 INTEGRIRANO VARSTVO LESKE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Bakterijski ožig leske (*Xanthomonas campestris* pv. *corylina*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje zdravega materiala, – izrezovanje obolelih poganjkov, – razkuževanje škarij pred rezjo in po njej, – zgodnje uničevanje koreninskih izrastkov s herbicidi, – natančno opazovanje rastlin, – sistematično krčenje okuženih matičnih rastlin v drevesnicah, – skrb za dobro kondicijo rastlin in ustrezna prehrana.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevnih intervalih)	**MANJŠA UPORABA!** V jesenskozimskem času.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Tretiranje se opravi spomladi po zimski rezi, v času brstenja (pred cvetenjem) ter v jeseni po spravilu pridelka in odpadanju listja.
			Cuprablau Z 50 WP	2,4 kg/ha		
Bakterijske bolezni iz rodov *Xanthomonas* spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL	**MANJŠA UPORABA!** V jesenskozimskem času.
Bakterijski rak leske (*Pseudomonas syringae* pv. *avellanae*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje zdavih sadik,	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	– uporaba herbicidov za uničevanje koreninskih izrastkov, – čim manj rezi, – razkuževanje škarij, – natančno opazovanje rastlin, – skrb za dobro kondicijo rastlin in ustrezna prehrana.	baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevih intervalih)	**MANJŠA UPORABA!** V jesenskozimskem času.
Leskova pepelovka (*Phyllactinia guttata*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje manj občutljivih sort, – ustrezna prehrana in kondicija rastlin, – oblikovanje zračnih krošenj.	*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha N**ajvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha** na rastno dobo	1 dan 10XL	**MANJŠA UPORABA!** Od razvojne faze prvi listi razprti do faze užitno zreli plodovi (**BBCH 11-89**).
		žveplo	Vertipin	7,0 L/ha	3 dni 11XL (v 7 dnevnih razmikih)	**MANJŠA UPORABA!** Od fenološke faze vidni prvi posamezni cvetni brsti do faze začetka dozorevanja plodov (**BBCH 53-81**).
Pegavost leske (*Gloeosporium coryli*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje manj občutljivih sort, – vzdrževanje dobrega zračnega režima v nasadu.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Rjavenje listnih pecljev, zelenih ovojnic in plodov (*Sphaceloma coryli*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje manj občutljivih sort, – vzdrževanje dobrega zračnega režima v nasadu.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rak (*Cytospora corylicola*)	**Agrotehnični ukrepi:** – napadeno vejo se odreže nekaj cm pod obolelim delom in zažge, – dobra oskrba tal z organsko snovjo in gnojenje, zlasti z Mg, K in N, – sajenje preverjenih sadik.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
glive iz rodu Alternaria spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Cladosporium spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠE UPORABE!**. Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Colletotrichum spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠE UPORABE!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Fusarium spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	**MANJŠA UPORABA!** Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Fitoplazme (Candidatus Phytoplasma fragariae in druge)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje zdravih sadik iz preverjenih drevesnic, – čim hitrejša izkrčitev in sežig simptomatičnih rastlin, s koreninami vred.					
Gniloba lešnikov (*Monilinia coryli*)	**Agrotehnični ukrepi:** ustrezna prehrana rastlin.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Lešnikar (*Curculio nucum*)	**Agrotehnični ukrepi:** Z mehansko obdelavo tal pod grmi se spomladi prežene lešnikarja, ki prezimlja v tleh.	*Beauveria bassiana,* sev ATCC 74040	Naturalis	3 L /ha	ni potrebna	**MANJŠA UPORABA!** Tretira se zemljišče pod grmi leske. Optimalni čas uporabe je jeseni.
Marmorirana smrdljivka (*Halyomorpha halys*)	**Agrotehnični ukrepi:** Izmenično mulčenje nasada po pasovih, da se stenice zadržijo na nepokošenih travah in zeleh.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	30 dni	**MANJŠA UPORABA!** Na istem zemljišču tretira **največ enkrat** v eni rastni sezoni.
			Decis 2,5 EC	0,5 L/ha		**MANJŠA UPORABA!** Na istem zemljišču tretira **največ dvakrat** v eni rastni sezoni.
Uši (Aphididae): mala rumena listna uš (*Myzocallis coryli),* velika zelena uš poganjkov (*Crylobium avellanae*), **kaparji** (Coccoidae): ameriški kapar (*Quadraspidiotus perniciosus)*, češpljev kapar (*Parthenolecanium corni*), **pršice** (Acardiae): leskova brstna pršica (*Phytoptus avellanae*)	**Agrotehnični ukrepi:** – naseljevanje naravnih sovražnikov, – pri mladih leskah močno napadene liste potrgamo in zažgemo.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, **pred začetkom vegetacije.**

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Leskov rogin (*Oberea linearis*)	**Agrotehnični ukrepi:** – napadene poganjke se odreže nekaj cm pod zlomljenim delom in se jih zažge, – plitva obdelava tal spomladi.					
Listna osa ali grizlica (*Croesus septentrionalis*)	**Agrotehnični ukrepi:** – uničenje napadenih listov, – nameščanje belih lepljivih plošč.					

11.12 INTEGRIRANO VARSTVO KOSTANJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kostanjev rak (*Cryphonectria parasitica*)		*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	**MANJŠA UPORABA!** Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (**BBCH 61-89**).
Rak (*Cytospora corylicola*)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Črnilovka kostanja (*Phytophthora cambivora*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sajenje odpornih sort, – cepljenje na evrojaponske križance, – izbira primernih rastišč, – izrezovanje in sežig obolelih korenin in skorje.	*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	**MANJŠE UPORABE!** Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (**BBCH 61-89**).
Rjavenje plodov kostanja (*Gnomoniopsis smithogilvyi*)	**Agrotehnični ukrepi:** – previdnost pri nakupu sadik, – v nasadu odstranjujemo in zažgemo odpadle ježice, – z dreves se poreže in zažge prizadete poganjke, – skrbi se za optimalne rastne razmere, zlasti med zorenjem plodov.					
Bakterijske bolezni iz rodov *Pseudomonas* spp. in *Xanthomonas* spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
Listna pegavost kostanjev (*Mycosphaerella maculiformis*)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (**BBCH 00-19**) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Koreninska gniloba (*Phytophthora cinnamomi*)		*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha **Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha** na rastno dobo	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	**MANJŠA UPORABA!** Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (**BBCH 61-89**).
Ameriški lešnikov zavijač (*Cydia latiferreana*) **Žirov zavijač** (*Cydia fagiglandana*), **Kostanjev zavijač** (*Cydia splendana*)		klorantraniliprol	Coragen Voliam	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL	**MANJŠE UPORABE!** Od fenološke faze značilne velikosti plodov dalje (od **BBCH 73**).
Kostanjar (*Balaninus elephas*)	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – spomladanska obdelava tal pod drevesi, – odstranjevanje naluknjanih plodov.					
Ambrozijski podlubnik (*Xylosandrus germanus*)	Dobra prehrana in vzdrževanje kondicije dreves.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kostanjeva šiškarica (*Dryocosmus kuriphilus*)	Proti koncu aprila ali do sredine maja opazujemo odganjanje kostanja in v primeru pojava zadebelitev brstov, poganjkov ali pojava šišk na listnih žilah, le-te **porežemo in uničimo**. To je potrebno napraviti, še preden začnejo iz šišk izletati osice, najpozneje do sredine junija. Dolgoročno najbolj učinkovit ukrep je vnos **parazitoida Torymus sinensis** (tujerodna vrsta; pred vnosom je potrebno pridobiti dovoljenje UVHVVR).					
Uši (Aphididae), **kaparji** (Coccoidae), **pršice** (Acardiae)		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, **pred začetkom vegetacije.**

11.13 INTEGRIRANO VARSTVO OLJK

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pavje oko (*Venturia oleaginea*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sadnja oljk na višje ležeče, zračne lege, – z rezjo vzpostaviti zračnost in osvetlitev tudi v notranjosti krošnje,	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau Z 50 WP	1,4 kg/ha	14 dni	
		bakrov oksid	Nordox 75 WG	1,25 kg/ha	14 dni	
		dodin	Syllit 400 SC	2,25 L/ha	ČU	
		tebukonazol + trifloksistrobin	Nativo 75 WG	0,25 kg/ha	ČU	
		difenokonazol	Score 250 EC	0,5 l/ha	30	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	– sajenje na bolezen odpornejših kultivarjev (na bolezen je zelo občutljiva Istrska belica). **Kemično varstvo:** Ukrepi potrebni v primeru ugodnega vremena za pojav bolezni, (daljše deževno obdobje) predvsem zgodaj spomladi in jeseni.	*Bacillus amyloliquefaciens*	Serenade ASO	8 l/ha	Ni potrebna	
		Bacillus amyloliquefaciens sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1 dan	
		žveplo	Microthiol SC	6-10 L/ha	ni potrebna, 4XL	
Oljčna sajavost (*Capnodium elaeophilum*) in **druge saprofitske glive**	**Varstvo:** pomembno je odpraviti vzrok sajavosti – glej varstvo pred kaparji.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
Oljkova siva pegavost (*Mycocentrospora cladosporioides*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sadnja oljk na višje ležeče, zračne lege, – z rezjo vzpostaviti zračnost in osvetlitev tudi v notranjosti krošnje.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	14 dni	
Oljkov rak (*Pseudomonas savastanoi*)	**Agrotehnični ukrepi:** – sadnja odpornih kultivarjev (leccino, istrska belica), zelo občutljiv je frantoio, – rez se izvaja v suhih vremenskih razmerah, – izrezovanje in sežiganje okuženih vej, – razkuževanje orodja za obrezovanje.	bakrov oksiklorid	Cuprablau –Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	Manjša uporaba
		bakrov oksid	Nordox 75 WG*	1,25 kg/ha	14 dni	
		Bacillus amyloliquefaciens	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Bakterijski ožig oljk *(Xylella fastidiosa)* spada med karantenske bolezni	Splošna bolezenska znamenja so venenje, ožigi in nato sušenje listov ter napredujoče odmiranje posameznih delov krošnje. To se pozneje lahko razširi na celo drevo, ki zaradi tega odmre. Bakterije, ki živijo in se razmnožujejo v vodovodnih prevodnih tkivih (ksilemu), preprečujejo pretok vode in hranilnih snovi ter povzročajo odmiranje prevodnega tkiva. Pri oljkah se okužba najprej pokaže v obliki razbarvanja in sušenja listov ter odmiranja posameznih poganjkov. Pogosto se najprej sušijo deli vej na robu krošnje. Sledi odmiranje vej in postopno odmiranje cele krošnje. Po močnejšem obrezovanju odmrlih vej se oljke v spodnjem delu debla grmičasto obrastejo, vendar so okuženi tudi novi poganjki in kasneje propadejo. Bolezenska znamenja se v sušnih obdobjih močneje izrazijo. Bolezen je bila v letu 2013 ugotovljena na jugu Italije, poleg oljk je bila okužba ugotovljena med drugimi tudi na oleandrih, češnjah, breskvah , mandljevcih in na številnih okrasnih rastlinah ter nekaterih plevelih. **V primeru pojava sumljivih znakov je treba takoj poklicati fitosanitarnega inšpektorja, službo za varstvo rastlin ali UVHVVR**. V primeru izbruha je treba ukrepati v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) o ukrepih za preprečevanje vnosa in širjenja Xylella fastidiosa, ki določa ukrepe na ravni EU. **Do sedaj na območju Slovenije ni bila ugotovljena prisotnost bakterije *Xylella fastidiosa.***					
Oljčna muha (*Bactrocera oleae)*	**Varstvo:** Pred škodljivko izvajamo **neposredne in posredne** (uporaba sredstev za varstvo rastlin) **načine varstva**. Priporočljiva je kombinacija različnih načinov. Med **posrednimi načini varstva** je najpogostejša uporaba različnih vab za množičen ulov odraslih žuželk. Na muho imajo stransko delovanje tudi pripravki na osnovi bakra, ki delujejo odvračalno. Poleg bakrovih pripravkov imajo odvračalno delovanje tudi sredstva na osnovi kaolina.	deltametrin	Decis 2,5 EC********	0,5 l/ha	7 dni 2XL	
		spinosad	GF 120	1-1,2 l/ha	7 dni 4XL	
		Beauveria bassiana	Naturalis	2 l/ha	ni potrebna 5XL	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,3 kg/ha	28 1XL	
		deltametrin	Eco-trap	100 vab/ha	Zagotovljena z načinom uporabe	Največ 2x v eni rastni dobi
		deltametrin	Flypack dacus trap	55-100 vab/ha	Zagotovljena z načinom uporabe	
		deltametrin	Decis trap oljčna muha	50-100 vab/ha	Zagotovljena z načinom uporabe	
		piretrin	Asset five	0,96 l/ha	1 dan 3XL	
		ciantraniliprol	Exirel	75 ml/ha ter beljakovinske vabe v odmerku 1,25 l/ha	7 dni 3XL	Priporočena poraba vode je 30 l/ha.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	***** Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.** ****** Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.** **Stransko (odvračalno) delovanje na oljčno muho imajo tudi sredstva na osnovi kaolina oz. smukca.**					
Oljčni molj *(Prays oleae)*	**Varstvo:** – škodljivca se spremlja s feromonskimi vabami. Škropimo po napovedih opazovalno napovedovalne službe. – BBCH 55 – 61 (razvoj socvetij do začetka cvetenja).	*Bacillus.thuringhiensis* var. *kurstaki*	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretira se v casu izleganja jajcec oziroma v fazi mladih licink (prva in druga stopnja razvoja). Po potrebi se tretiranje ponovi cez 7 – 10 dni
		Bacillus thuringhiensis var. *aizawai*	Agree WG*	1 kg/ha	ni potrebna	Tretiranje se opravi v času izleganja gosenic škodljivih metuljev
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,075 kg/ ha	21 dni	
Oljkova vešča – molj mladih poganjkov *(Palpita unionalis)*	**Varstvo:** – Škropimo v primeru prisotnosti gosenic, – BBCH 75 – 85 (od razvoja plodov do zorenja plodov).	*Bacillus thuringhiensis* var. *kurstaki*	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretira se v casu izleganja jajcec oziroma v fazi mladih licink (prva in druga stopnja razvoja). Po potrebi se tretiranje ponovi cez 7 – 10 dni
		Bacillus thuringhiensis var. *aizawai*	Agree WG*	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretiranje se opravi v času izleganja gosenic škodljivih metuljev

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Oljkov kapar *(Saissetia oleae)* **Vrečasti oljkov kapar** *(Lichtensia viburni)* **Šiškasti oljkov kapar** *(Pollinia pollini)*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – sajenje oljk na višje ležeče, zračne lege, – z rezjo skrbimo za dobro prezračenost in osvetljenost krošenj, – uravnoteženo gnojenje oljk z dušičnimi gnojili.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha (1. škropljenje) ALI 2x 10 L/ha (2. škropljenji)	ni potrebna	do razvojne faze, ko je cvetni venec zeleno obarvan in je višji kot čaša (BBCH 53-57) ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Kljunati oljkov rilčkar *(Rhynchites cribripennis)*	Prisotnost škodljivca se preverja z otresanjem vej v juniju in juliju, ko se pojavlja hrošček, kakor tudi škoda, ki jo povzroča v oljčnikih. **V letu 2014 potrjena prisotnost škodljivca v Sloveniji. V naslednjih letih – do 2023 škodljivca nismo več opazili**	acetamiprid	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2XL	
Marmorirana smrdljivka *(Halyomorpha hallys)*	**<u>Varstvo:</u>** Tretira se v času prisotnosti žuželk. Škropi se po napovedih opazovalno napovedovalne službe. BBCH 75 – 85 (od razvoja plodov do zorenja plodov).	piretrin	Asset five*	0,96 l/ha	1 dan 3XL	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,3 kg/ha	28 dni 1XL	
Pršice šiškarice *(Acolus olearius)*	**<u>Varstvo:</u>** Škropi se po napovedih opazovalno napovedovalne službe. - BBCH 31-60 ko poganjki dosežejo 10 % končne	žveplo	Thiovit jet	0,2 do 0,5 %	ČU 1XL	ob porabi 800 do 1000 L vode na ha . Največji dovoljeni odmerek je 4 kg/ha.
			Pepelin WG	2 - 4 kg/ha	7 6XL	ob porabi vode 500 - 1000 l/ha

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	velikosti, do faze, ko so prvi cvetovi odprti), - BBCH 53-57 do razvojne faze, ko je cvetni venec zeleno obarvan in je višji kot čaša.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha (1. škropljenje) ALI 2x 10 L/ha (2. škropljenji)	ni potrebna	ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha

11.14 INTEGRIRANO VARSTVO AKTINIDIJE

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
Gniloba koreninskega vratu *(Phytophthora spp.)*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – uporaba zdravega in certificiranega sadilnega materiala, – ukrepi za preprečitev zastajanja vode v tleh, – paziti je treba, da pri obdelavi se ne poškoduje koreninskega vratu. **<u>Varstvo:</u>** ukrepe lokalizirati samo na prizadete rastline v začetku vegetacij	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WP *	2 kg/ha	ČU 4XL	Tretiranje se opravi spomladi po zimski rezi, v času brstenja (pred cvetenjem) ter v jeseni po spravilu pridelka in odpadanju listja.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG*	odmerku 55-100 g na 100 L vode, ob porabi od 0,1 do 0,15 L vode na rastlino.	ČU 1XL	**Manjša uporaba.** Zalivanje posamičnih okuženih rastlin. Zalivanje v jesenskem in zimskem času.

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
Siva plesen *(Botryotinia fuckeliana)*	Ukrepi potrebni v primeru ugodnega vremena za pojav bolezni, (daljše deževno obdobje)	*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24	Taegro*	0,185-0,37 kg/ha **(na**jvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	**Manjša uporaba.** Poraba vode je 180 do 1000 L/ha. Od razvojne faze cvetenja do pobiranja pridelka (BBCH 61-89). Zmanjševanje okužb
Alternarijska listna pegavost (*Alternaria alternata)*	Ukrepanje potrebno ob pojavu bolezenskih znamenj.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnih razmakih)	**Manjša uporaba** Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti in od začetka odpadanja listov
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	2 kg/ha	ČU	**Manjša uporaba**
Bakterijski ožig aktinidije *(Pseudomonas syringae pv. actinidiae)* **Bakterijska pegavost** *(Pseudomonas virdiflava)*	**<u>Agrotehnični ukrepi</u>** za preprečevanje širjenja okužb: – sadimo neokužene sadike, – rez izvajamo v suhem vremenu, – razkuževanje orodja za rez, – razkuževanje večjih ran nastalih ob rezi, – odnašanje in uničevanje obolelih delov debla.	bakrov oksid	Nordox 75 WG*	1,6 kg/ha	ČU 2XL (14 dnevni razmik)	Ob porabi vode 500-1000 L/ha. Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti (BBCH 00-53) in od začetka odpadanja listov (od BBCH 93 dalje)
		Bacillus amyloliquefaciens	Amylo X	1,5 kg/ha	ni potrebna 2XL (v 7- 10 dnevnih razmakih)	Ob porabi vode 1000 L/ha. Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti (BBCH 00-53) in od začetka odpadanja listov (od BBCH 93 dalje).

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	ČU	Manjša uporaba
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	2 kg/ha	ČU	
Murvov kapar *(Pseudaulacaspis pentagona)* **Uši** *(Aphididae)* **Pršice** *(Acardiae)*		parafinsko olje	Ovitex	5 L/ha	ni potrebna	zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije
Plodova vinska mušica *(Drosophila suzukii)*	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka *(Halyomorpha hallys)*	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five	0,96 l/ha	1 dan 3XL	

11.15 INTEGRIRANO VARSTVO KAKIJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kakijeva listna pegavost (*Plurivorosphaerella nawae)*	**Agrotehnični ukrepi:** Najpomembnejši vir okužb predstavljajo odpadli listi, zato priporočljivo odstranjevanje listja iz nasada ter kompostiranje ali sežig. Če površina ni zatravljena se liste lahko plitvo zadela v tla. Hitrejši razpad listov se doseže tudi s škropljenjem tal z raztopino uree ali uporabo pripravkov za pospešeno razgradnjo organskih ostankov **Kemično varstvo:** ukrepanje v primeru pojava bolezenskih znakov v preteklem letu	difenokonazol	Score 250 EC*	0,2 L/ha	ČU 3XL	**Manjša uporaba.** Tretira se od razvojne faze pojava prvih listov do zaključka cvetenja (BBCH 10-69), pri porabi vode 500-750 L/ha.
Črna listna pegavost (*Alternaria* spp.)		*Bacillus amyloliquefaciens* sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	**Manjša uporaba**, zmanjševanje okužb
Jablanova steklokrilka *(Synanthenon myopaeformis)*	**Agrotehnični ukrepi:** – odstranjevanje dela lubja pod katerim so ličinke steklokrilke, – zadelava ran s cepilno smolo ali fungicidno pasto.					
Breskova muha *(Ceratitis capitata)*		*Beauveria bassiana*, soj ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna 5XL	Pri porabi vode 600-1000 L/ha
Japonski kapar	Ukrepanje ob prisotnosti kaparja.	-parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2x 10 L/ha	ni potrebna	največ 1. škropljenje največ 2. škropljenji

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
(Ceroplastes japonicus)						zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Plodova vinska mušica *(Drosophila suzukii)*	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka *(Halyomorpha hallys)*	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five	0,96 L/ha	1 dan 3XL	**Manjša uporaba**

11.16 INTEGRIRANO VARSTVO SMOKVE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
FMV – smokvin mozaik	**Agrotehnični ukrepi:** – Uporaba certificiranega sadilnega materiala.					
Smokvin rak *(Phomopsis cinerascens)*	**Agrotehnični ukrepi:** – odstranjevanje obolelih vej, – razkuževanje orodja za rez.					

Smokvina bolšica *(Homotoma ficus)*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** – uravnoteženo gnojenje, – skrb za zračnost in osvetljenost krošnje.					
Smokvin molj *(Simaethis nemorana)*						
Črna figova muha *(Silbia adipata)*	**<u>Agrotehnični ukrepi:</u>** Škoda se omeji s pobiranjem in uničevanjem poškodovanih odpadlih plodov.					
Kaparji *(Ceroplastes rusci, C. japonicus,…)* **Listne uši** *(Aphididae)*		parafinsko olje	Ovitex	20 l/ha ali	ni potrebna	največ 1. Škropljenje
				2x 10 l/ha		največ 2. škropljenji
						zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Plodova vinska mušica *(Drosophila suzukii)*	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka *(Halyomorpha hallys)*	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five*	0,96 l/ha	1 dan 3XL	**Manjša uporaba**

11.17 INTEGRIRANO VARSTVO PRED PLEVELI (splošna navodila za sadne vrste (razen jagod))

V preglednici so navedena sredstva, ki se uporabljajo za zatiranje plevelov v nasadih različnih sadnih vrst.

Število uporab in uporaba za posamezni namen (sadno vrsto) mora biti v skladu z navodilom za uporabo sredstva, oziroma registracijo.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARM. SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA Št.uporab letno	OPOMBE
ZATIRANJE PLEVELOV: V medvrstnem prostoru se vzdržuje negovano ledino, rastje v ozkem pasu pod drevesi pa zatiramo z ekološko primernimi herbicidi. Pri tem se skuša obseg uporabe herbicidov zmanjšati na najmanjšo možno raven. V starejših nasadih z veliko tekmovalno sposobnostjo se lahko zatiranje občasno opusti. Čez zimo naj pas pod drevesi delno ozeleni, ker to omogoča izrabo viškov gnojil, varuje tla pred erozijo in daje zavetje koristnim žuželkam in pršicam. Pri uporabi pripravkov na podlagi glifosata se doseže najboljše učinke v jesenskem obdobju takoj po obiranju. Pripravke na podlagi MCPA se uporabi le spomladi. S stališča omejevanja razvoja odpornosti plevelov na herbicide se skuša pri izbiri pripravkov čim bolj pestro kolobariti. Za širino herbicidnega pasu se upošteva pravila iz poglavja 5.1 v uvodnem delu, kjer so določene izjeme. Pri lupinarjih je ustrezno zatiranje plevelov pomembno tudi zaradi razvoja bolezni in škodljivcev, ter zaradi olajšanja dela ob spravilu pridelka. Pri kostanju zapleveljenost v mladosti značilno vpliva na razvoj kostanjevega raka.			glifosat*	Helosate 450 SL[c] **	4 l/ha	42 dni 1xL	* Odmerek je odvisen od uporabljenega fitofarmacevtskega sredstva in prevladujoče vrste plevela v času tretiranja. [C]Upoštevati netretirani varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. Reda. [d] Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. ** Hruške, jablane
				Helosate 450 TF[c] **	4 l/ha	42 dni 1xL	
			glifosat (izopropilamino sol)	Boom efekt[c]	2-9 l/ha	35 dni 1xL	
				Tajfun 360 [c]	2 – 10 l/ha	35 dni 3xL	
				Clinic TF[C] max[c] **Zaloge v prodaji do: 15.6.2024** **Zaloge v uporabi do: 15.6.2025**	2-8 l/ha	ČU 1xL	
			glifosat (kalijeva sol + izopropilamino sol)	Credit xtreme	2-5,33 L/ha	ČU 1xL	* Višji odmerek predstavlja tudi največjo dovoljeno skupno letno količino, če pripravek uporabimo v več deljenih odmerkih.
			glifosat * (kalijeva sol)	Roundup energy[d]	1,2 – 8 l/ha*	35 dni 2 xL	
				Roundup max[c] **Zaloge v prodaji do: 15.6.2024** **Zaloge v uporabi do: 15.6.2025**	1,5 -10 l/ha	35 dni 2xL	
				Roudup star Rodeo plus[c]	1,5-10 L/ha 1,5 – 5 l/ha	35 dni 1xL 28 dni 1xL	
			glifosat (amonijeva sol)	Touchdown system 4[,c]	2 – 8 l/ha*	35 dni 1xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARM. SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA Št.uporab letno	OPOMBE
			MCPA-DMA	U 46 M-Fluid[c]	1,5 l/ha	ČU	Dovoljeno je največ eno tretiranje spomladi v času, ko doseže plevel višino 10 - 20 cm.
			izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	ČU 1xL	od razvojne faze mirovanja do faze konca cvetenja (BBCH 00-69
			pendimetalin	Stomp aqua[c]	2,9 l/ha	ČU 1xL	Tretira se do brstenja dreves.
			fluazifop-p-butil	Fusilade forte [c]	0,8 – 1,7 l/ha	28 dni* 1xL	Za zatiranje enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela. *lupinarji 21 dni
			fluazifop-p-butil	Fusilade max	1 – 2 l/ha	ni* 1xL	Za zatiranje enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela. *lupinarji 21 dni

11.18 INTEGRIRANO VARSTVO PRED ŠKODLJIVIMI GLODALCI

Za zatiranje škodljivih glodalcev v sadovnjakih (*Arvicola terrestris* – voluhar in *Apodemus* sp. – poljske miši) smejo pridelovalci uporabljati vse vrste zastrupljenih vab, ki so registrirane za te namene v RS (registracija za uporabo na odprtem v naravi). Postopek nastavljanja vab ali lastne priprave vab mora biti usklajen z navodili proizvajalcev. Pri uporabi zastrupljenih vab morajo pridelovalci zagotoviti varovanje domačih in divjih živali, da te ne pridejo v stik z vabami. Pridelovalci se lahko poslužujejo vseh oblik mehaničnih in vodnih pasti, tudi tistih z uporabo nabojev in drugih oblik sredstev z repelentnim učinkom (oddajniki zvočnih in magnetnih valov). Aplikacija katerega koli kemičnega sredstva povprek po ledini sadovnjaka ni dovoljena.

12 INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Spletno mesto:

Portal GOV.SI (https://www.gov.si/teme/integrirana-pridelava/)«